

Antakya ve Iskenderunun için istiyoruz?

Hâdiselerin ve tarihin mev'ud hükümleri içinde suriyeliler ile Fransa arasındaki münasebetlere yeni bir düzen verilirken Iskenderun ve Antakya meselesinin de halledilmesini pek haklı olarak ileri sürüyoruz.

(2 inci sayfada Dış Politika sütunlarında haklı dileğimizin izahını okuyunuz.)

Kendikendisini yiyen İspanya

Milletlerarası ölçüde faaliyet denince on dokuzuncu asır rejimleri hakkında, hatırıma müstemleke harpleri gelir.

Sosyalizm ise, sınıf hareketlerini ve yer yer organize ettiği sınıf mücadelelerini icat etmiştir.

Faşizm hakkında, şimdiye kadar bir şey bilmiyorduk. Hattâ Alman Nasyonal - Sosyalizminin liderleri, kendi rejimlerinin bir ihracat metali olmadığını ve yalnız Almanya'ya m'bus bir hareketi teşkil eyleliğini ileri sürüyorlardı.

Fakat, geçen senedenberi, faşizmin de milletlerarası ölçüde neler yapmağa muktedir olduğunu artık biliyoruz.

Faşizm, ırkı olduğunu, ilk günündenberi saklamadı. Gerçi Hitler, âri ırktan Musolini Avrupalılardan bahsediyordu. Fakat kastettikleri aynı şeydi: Brinci derecedeki Avrupa devletlerinin birleşerek önce Avrupada sonra da bütün dünyada Avrupa hegemonyasını, Avrupa medeniyetinin üstünlük ve hâkimiyet haklarını tesis eylemeleri.

Faşizm, emperyalist olduğunu da saklamıya lüzum görmemiştir. Kah âri ırkın kah Avrupalının üstün ve hâkim olduğunu ileri sürmekle, diğer ırklara mensup milletlerin "idare edilmeleri," inde bir beis görmek şöyle dursun, bunu kendi akidesi bakımından "farz," sayıyordular.

Faşizm, sınıf davasını yalnız Avrupanın büyük devletleri bakımından ele alıyor ve bu büyük devletleri çıkmaza sokan ve dışarıya karşı zayıf düşüren proletarya davasını, bir defaife me sayıyordu.

Bu üç çıkış noktasını yıllardanberi nazariyeleştirmeğe çalışan Faşizm, şimdiye kadar dışarıda hiç bir harekette bulunmadı. Fakat bu uğurda hazırlıklar yaptığı besbelli idi. Ve faşizmin yalnız çıktığı memleketlere münhasır kılması, adeta imkânsızdı. Çünkü, nihayet, gerek liberal demokrasi, gerek bunun tabii bir reaksiyonu olan sosyalizm ile mücadele etmeğe mecbur olan bir ideoloji, elbette ki bu mücadelesini, düşmanlarının bulundukları sahalarda ve onların kullandıkları silâhlarla yapmağa mecbur kalacaktı.

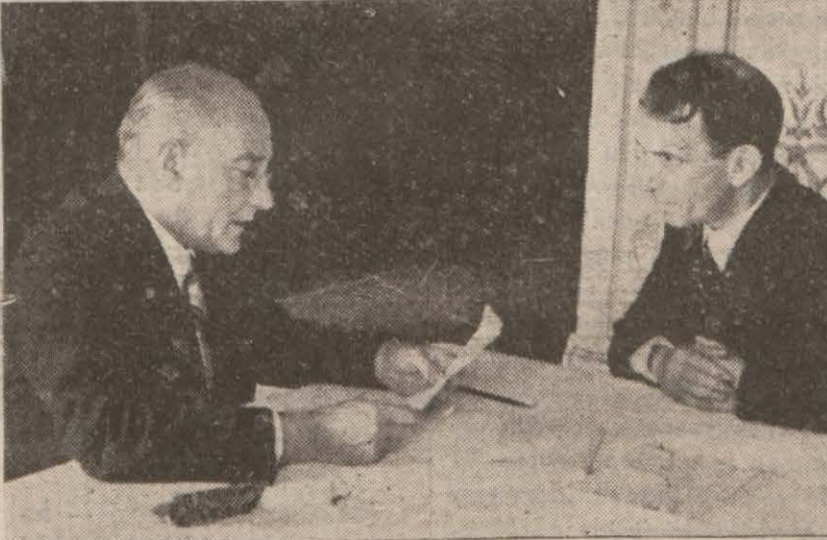
Demokrasi ile sosyalizmin faaliyet sahaları bütün dünya olunca, faşizm de er geç, onlarla, bütün dünyada karşılaşacaktı. Ve "faşizm ihracat metali değildir," sözünü, tarih, elbette ki, hazırlığını henüz tamamlamamış olan bir rejimin muayyen bir zaman için kullandığı bir taktik olarak kaydedecekti.

Nitekim, Faşizm, hazırlıklarını tamamlayamaz

Burhan Belge

(Devamı 2inci sayfada)

15 arkadaş ile kursuna dizilen Zinoviye ile 1923 de neler konuşmuşum? Yazan: Nizamettin Nazif Yarınki sayıda

Atatürk dil kurumu genel sekreteri İbrahim Necmi Dilmenden celse arast izahat alıyor

Dillerin anası dil

Türk dilinin üstünlüğü red kabul etmez bir varlıktır

Dil kurultayı hummalı bir çalışma içinde faaliyete devam ediyor. Dün öğleden evvel ve sonra iki devre çalışma yapılmıştır. Atatürk kurultay mesaisini çok yakından ve büyük bir alaka ile takip etmektedirler.

Sabahleyin güneş dil teorisi komisyonunda yapılan toplantıda bütün ecnebi Profesörler hazır bulunmuşlar ve mesaiye faalâne iştirak etmişlerdir. Öğden sonraki kurultay toplantısında da Profesör Hasan Reşit Tankud ve Sabahat Türkâi tezlerini izah etmişlerdir.

Kurultayın bütün bu çalışmaları hakkındaki malumat ve haberleri bugün 6 ncı sayfamızda bulacaksınız.

Hasan Reşit ve Sabahat Türkâi kâğıt Tezlerini okuyorlar

Şoförün ızdırabı!

Benzin tröst ve ihtikârının önüne geçmek lâzımdır..

Dört kumpanyanın elele verip fiat yükseltmeleri karşısında hareketsiz kalınamaz..

Şoförler yana yakıla derterlerini Açık Söz'e anlatıyorlar

İstanbulda bir otomobil ve şoför meselesi mevcut bulunduğ muhakkaktır. "Açık Söz," şoför vatandaşları hayli yıpratmakta olan bu meseleyi açıkça ortaya attı. Bugün de bizzat onun ağzından bu meseleleri ortaya koyuyor.

Mehmet söylüyor
Bakınız, (2536) numaralı taksinin şoförü Mehmet ne diyor:

— Biz "do'muş," usulü ile müşteri taşımak isteriz. Bu müsaadeyi bize vermek, İstanbul bütün taksî şoförleri muazzam bir belâdan kurtarmak demektir. Eğer bu müsaade verilmeyecek olursa şu kadar şoför mahvolacaktır.

Çünkü yeni otomobiller bizim eski otomobillerimize müşteri taşımak fırsatı vermiyor. Piyasada yüz kadar yeni oto-

Devamı 2 nci sahifede

Mısır - İngiliz muahedesi dün imzalandı

Mısır bundan sonra Milletler Cemiyetine alınmasını istiycek

Londra, 26 (A. A.) — Bugün hariciye nezaretinde tarihi Lokarno salonunda İngiliz-Mısır müessilleri yeni İngiliz - Mısır muahedesi imzalamışlardır.

M. Eden, M. Halifax, M. Jhon Smon, M. Ramsay MacDonald ve âli komiser M. Sir Sampson, İngiltere namına başta Nahas paşa olmak üzere Mısır heyetinin 13 âzası muahedeyi imzalamışlardır.

Eden ve Nahas paşa karşılıklı nutuklar söylemişlerdir. Muahedename metni henüz ele geçirilmemiş de ana hatları malumdur.

Kahire, 26 (A. A.) — İngiliz - Mısır muahedemesinin imzası dolayısıyla 21pare top atılmıştır. Aynı dakikada bütün umumi binalara bayraklar çekilmiştir.

Kahire: 26 (A. A.) — Mısır hükümeti Mısırın kabulünü Milletler Cemiyetinden isteyecektir. Zannedildiğine göre Nahas paşa İngiliz - Mısır muahedesi imzalıktan sonra Cenevreye gidecektir. Muahede ahkâmına göre İngiltere, Mısırın talebine müzaheret göstermeyi taahhüt eylemektedir.

İngiltere namına muahedeyi imzalayanlardan Eden

Devlet şefleri toplanıyor

Newyork, 26 (A. A.) — Newyork Times gazetesi yazıyor:

M. Ruzvelt'in Teşrinisani ayında tekrar Reisi cumhuriğe intihap edildiği takdirde İngiltere Kralı Sekizinci Edward ile, M. Stalin, M. Hitler ve M. Löbrün'ün davet edilecekleri bir sulh konferansı akmek tasavvurunda olduğu haber verilmektedir. Bu konferansa diğer memleketler müessilleri de davet edileceklerdir.

BUGÜN

Haşmetli et meselesinde İstanbul halkının zararı 900.000 liradır. Kasaplar gırcetinin cebine ne giren ve şehir halkının sırtından çıkan bu paranın hikâyesi ve tafsilâtını bugün 3 üncü sayfamızda okuyacaksınız.

Polis Sarıyerde uzun zaman denberi evleri sovan bir çeteyi önün yakaladı. Bu hâdiseye ait malumatı bugün 3 üncü sayfamızda bulacaksınız.

Suriyenin vaziyeti değişmek üzere iken Türk Iskenderun ve Antakyanın da mukadderatını tarihin ve istikbalin zaruretlerine uyarak yeniden tayin etmek lâzımdır. Yukarıki resim Türk Iskenderunun bir kıyısını, Keyle bulvarını gösteriyor..

Kan ve ateş içinde İspanya

Hükümet orduları asilerin ricat ve irtibat yollarını kesiyor

Faslılar, İspanya asilerine karşı şiddetle ayaklandılar, Malaga ateşler içinde..

Hendaye, 26 (A. A.) — Havas ajansı muhabirinin öğrendiğine göre ihtilâlcilerden müteşekkil 7000 kişilik güzide bir kuvvet, Oyazın civarına gelmiştir. Bu kuvvetler, orada İrun ve San Sebastian'e taarruz etmeğe hazırlanmaktadır..

Taarruzun ilk safhası

Hendaye, 26 (A. A.) — Reuter ajansından: İrun ve San Sebastian'e karşı yapılmakta olan taarruz en şiddetli devresindedir. İhtilâlciler bu sabah fecir vakti, Lapena dağı ile İrun, San Sebastian ve Pasayes'den müşterek bir taarruz hareketi yapmışlardır.

Fransa - İspanya hududu henüz 2 inci sayfada

Rifin kahramanı Faslı Abdülkerim menfasından kaçtı veya kaçırdı. Öyle anlaşılıyor ki şimdi onu İspanyol Fasındaki asî kuvvetlere karşı mücadeleye girişmiş göreceğiz.

Uzunca :

Bir şantaj ve Böbürlenme Silâhi.

E. I. Benice
Büyük, büyüğün büyüğü, en büyük adamların yanı sıra küçük, küçüğün küçüğü, en küçük adamların da bir fotoğraf devlopmanı içinde ve gazetelerde resimlerinin çıktığını görürsünüz.

Ya bir karşılama, ya bir uğurlama, yahut ta bir toplantıda araya giren ve felâşla objektife baktığı duruşlarından anlaşılan bu adamları yarıktan tanımayanlar :

— Allah versin. Aldı, yürüdü. Artık baksana kimlerle düşüp kalkıyor!

Derler. Ben de bu bir iki gün içinde böyle birinin resmini hayretle gazetedeki gördüm. Kenardaydı, objektife sığmamanın korkusu içindeymiş gibi görünüyordu.

Arkadaşıma :
(Devamı 2 inci sahifede)

Yakında :

Bütün memleket gençliğini alâkadar edecek yeni bir anket neşrine başlayacağız.

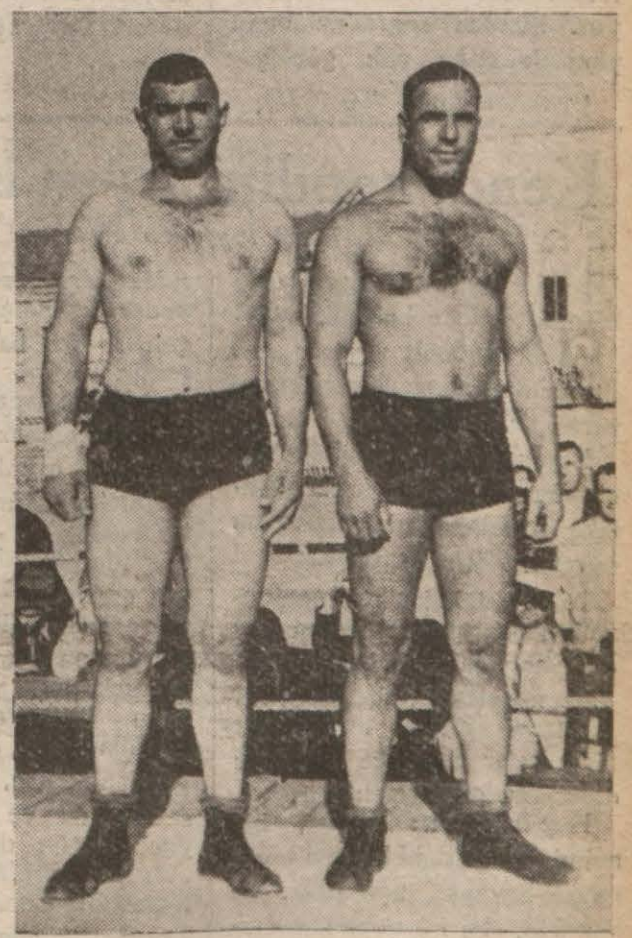
Millî Bir Edebiyat Yaratamaz mıyız?

Anketi yapan :
Nusret Safa Coşkun

Cim Londos çağrıldı

Yunanlı güreşçi Komitenin telgrafına muvafakat cevabı verdi, geleceğini bildirdi

Geçen Pazar serbest güreş müsabakalarının seçmeleri yapıldı ve Dinarlı Mehmet ile Kara Ali karşılaştılar. Çok çetin bir musedardan sonra Kara Alinin kolu kırıldı ve Dinarlı Mehmet'de galip ilân edildi. Festival Komitesinin yaptığı program mucibince şimdi Dinarlı Mehmet ile Cim Londosun güreşmeleri lâzım gelmektedir. Festival Komitesi dün bir telgrafla Cim Londosun İstanbulu davet etmiştir.

Kara Ali ile güreşen Dinarlı Pazar günü de Cim Londosla güreşecek. Haftaların bütün dedikodusunu üzerine çeken bu güreşme bakalım nasıl olacak?

Londos güreşi seyredilecektir. Fakat bunun şike olması ni da temin etmek lâzımdır.

Dış Politika

Antakya ve İskenderun u niçin istiyoruz?

Cenup hududumuzu tayin eden Ankara itilâfnamesi 1921 senesi teğrinievvelinin yirminci günü imza edildiği zaman, askerî ve siyasi vaziyet şu idi: Şarkta ermenileri mağlûp etmiş ve Sovyet Rusya ile münasebetimizi tanzim eden Moskova muahedesi imzalanmıştı. Garpte birinci ve ikinci İnönü zaferini kazanmış, Sakarya'da Yunanlıları hezime uğratmıştı. İnönü zaferleri garp devletlerine anlattırmıştı ki Sevr muahedesi tatbik etmek mümkün değildir. Fakat buna rağmen, Yunanlılar Anadolu'ya tahliye yapmaya hazır değildiler. Sakaryadan sonra bile garbi Anadolu, Afyon-karaisar ve Eskişehir kadar Yunanlıların işgali altında idi. Bunun içindir ki cenupta Fransızlarla anlaşmak millî hükümet için birinci derecede ehemmiyetli bir mesele olmuştu. Nihayet Ankara itilâfı Sakarya zaferinden bir ay kadar sonra imzalandı.

Büyük Şef, bu muahedenin ehemmiyetini tarihî nutuklarında şu sözlerle tebarüz ettirdi: "Bu itilâfname ile âmâlî milliyemiz, ilk defa olarak, düveli garbiyeden biri tarafından tasdik ve ifade edilmiştir."

Ankara itilâfnamesinin imzası büyük bir siyasi muvaffakiyet idi. Ve nihai zafere büyük mükâfata yardımı oldu. Fakat bu itilâfnamenin ehemmiyetli bir Türk kitlesini hudutlarımızın dışında bıraktığı yine aynı muahedenin 7 inci maddesinden anlaşılabilir. Çünkü bu madde ile Suriye tarafında kalan muntaka için hususî bir idare derpiş edilmekte idi.

Büyük Harpten sonra Fransa ile aramızda kalan yegâne pürüzlü mesele, işte İskenderun ve Antakya'ya ait bu hususî idare meselesidir.

Cumhuriyet hükûmeti, için imzaladığı mukaveleye hürmet etmek, dış politikasının en ileri şiarıdır. Bunu söylemekle siyaset edebiyatı yapmıyoruz. Lozan sulhunun imzasından beri takip ettiğimiz dış politika meydandır. İki tarafın imzasını taşıyan mukavelelerin iki tarafın rızasına değişmesine taraftarız. Boğazlar üzerindeki haklı iddiamızı da alâkadar devletlere bu yolda kabul ettirdik. Suriyenin vaziyeti değişmek üzeredir. Suriyeliler ile Fransa arasında bu nokta üzerinde müzakere yapılmaktadır. Oğdu haber verilmektedir.

Fransa ile Suriye arasındaki münasebetlere yeni bir düzen verilirken, İskenderun ve Antakya meselesinin de halledilmesini ileri sürüyoruz. On beş senelik tarih göstermiştir ki İskenderun ve Antakya için 1921 muahedesinin derpiş ettiği hususî idareyi tatbik etmek mümkün olmuyor. Bundan sonra da bunu yapmak daha çok güçleş-

cek. O halde bu muntakayı Türkiye'ye geri vermek bu işin en kolay hal çaresidir diyoruz.

Bunu yapmakta iki mahzur ileri sürülebilir:

1 — Suriye manda altında bulunduğu için İskenderun ve Antakya yalnız Fransanın muvafakatı ile Türkiye'ye geri verilemez.

2 — İskenderun ve Antakyanın iadesini, Avrupadaki revizyonist devletler, başka hudutları değiştirmek için bir bahane olarak ileri sürerler.

Ancak bu mülâhazaların hiç de varid olamayacağı meydandır.

Bir defa Antakya ve İskenderun'un bize terk edilmesinde manâda bulunan memleket hududu lehimize olmak üzere ilk defa değiştirilmiş olmayacak, 1922 anlaşması bile manda hududunun lehimize değişmesi demekti. Bundan sonra hudut bir defa daha lehimize değişmiştir. Bunu yapmak için Milletler Cemiyetinin muvafakatını almak lüzumu hissedilmedi. Sonra esasen Fransa ile Suriye arasındaki münasebetlere yeni düzen verilirken, Milletler Cemiyetinin muvafakatı alınacaktır. Belki de bu yeni düzenden sonra Suriye Milletler Cemiyetine âza olacaktır. O halde bu kararlar hep birden verilir. Fransanın ve Türkiye'nin, üzerinde uyuştukları bir meseleye, hele nüfusu Türk olan bir muntakanın Türkiye'ye verilmesi gibi haklı bir davaya Milletler Cemiyeti hayır diyecek değildir.

Bunun Avrupadaki hudutları değiştirmek için bir misal teşkil edeceği hakkındaki mülâhazaya gelince; bu, hiçbir zaman varit değildir. Antakya ve İskenderun mukadderatına sahip ve müstakil bir memleket parçasından koparılmıyor; manda altından kurtularak istiklâline kavuşan bir memleket hudutları yeniden tayin edilirken, Türkiye'ye geri veriliyor.

Hakikat şudur ki hususî bir idareye tâbi olan İskenderun ve Antakya muntakası, hiçbir zaman, hükmen Suriyenin parçasını teşkil etmiş değildir. Bundan başka şu da söylenebilir ki bütün alâkadarların rızası ile Milletler Cemiyetinde tasvibile Avrupada her memleket hududu değişebilir. Milletler Cemiyeti misakının 19 uncu maddesi bunun için yazılmıştır.

Şunu da söyleyelim ki İskenderun ve Antakyanın bize geri verilmesini isterken, mukavele ahkâmının değiştirilmesini isteyen biz değiliz. Suriyenin siyasi vaziyeti yeniden tayin edilirken, bir değişiklik yapıyor demektir. Bu değişiklik yapılırken, on beş seneden beri devam eden bu pürüz de ortadan kalksın, diyoruz. Okadar.

Diplomat

Kendi kendini yiyen İspanya

1 inci sayfadaki devam

harekete geçmiştir. Etyopyada ilk müstemleke harbinin, İspanyada da ilk deniz ve sınır aşırı ihtilâlini yani mezhep harbinin vermiştir.

Etyopya hâdisesini tetkik etmek, Faşizmin bir müstemleke harbinin nasıl yapacağını öğrenmek için lazımdır.

İspanyadaki korkunç manzara ise, faşizmin kendisine ram olmanın yahud kendisini mağlûp eden memleketlerde, hangi kuvvetlerden istifade etmek suretiyle neler yepmağa muktedir olduğunu göstermektedir.

Hep hatırlarız: Bir gün, bir ayinde, Sofyadaki kiliseyi bomba ile havaya uçurdular. Ve dendi ki, bu işi yapanlar komünistlerdir.

İspanyada havaya uçurulan bir kilise değil bütün bir memleket ve bütün bir millettir.

İspanya hâdiseleri, bize il-

rideki bir Avrupa harbinin ne kadar korkunç birşey olacağını da az çok gösterse gerektir. Çünkü Avrupanın her memleketi, İspanya kadar içinden parçalanmıştır.

Avrupa memleketlerinde görüldüğü sükn, ya gayet sıkı bir baskının, yahut demokratik idareye olan alışkanlığın eseridir. Baskılar kalkar yahut alışkanlıklar tav-

Avrupanın hemen her sarsa, memleketinde, bir ordu düşmanı bir ordu da içerideki ihtilâlin başını beklemelidir.

İnsanlık için, medeniyet için, sevdiğimiz ve yüksek tanıdığımız bütün değerler için bir Avrupa harbinin olmamasını temenni edelim. Fakat, harpten kolay bahsedene İspanyayı gösterelim ve diyelim ki:

"Ya harp ya ihtilâl parolası eskimiştir. Bundan sonra hem harp, hem ihtilâl olacaktır. Var mısınız?"

Burhan Belge

Siyasa Dünyasından Haberler

Radyo Telefon Telgraf

Sayı: 130 Her yerde 5 kuruş Telefon No: 20827 - Telgraf adresi: İstanbul Açık Söz

Düne kadar "İzvestiya", da Stalin'e dayanarak etrafa şimşekli tehditler savuran

"Radek", de Gepeu'nun kurşunlarıyla delik-deşik olarak mı son nefesini verecek?

Evvelki sabah Moskovada kurşuna dizilen Zinoviyef, Kamenev ve on dört arkadaşlarının Sovyet Rusyada yapmak istedikleri geniş suikastların içyüzü yeni gelen tafsillâtta daha iyi anlaşılabilir.

Müddeiumumî taleptesinde, suçluların niçin suikast yoluna saptıklarını izah ederken demiştir ki:

"Çünkü bu adamlar Stalin'in güttüğü politikanın sağlamış olduklarından tekrar iktidar mevkisine gelmek için başka imkân bulamadıklarından bu yola saptılar."

Suçluların mukabil ihtilâl teşebbüslerini tethiş usullerine istinat ettirmeleri, bu teşebbüslere daha caniyane bir mahiyet vermektedir."

Müddeiumumî taleptesini şöyle bitirmiştir:

"Karşıma tehlikeli, sabıkalı, milletimize karşı, idealimizle karşı, zimamdarlarımızla karşı, bütün dünya ameliyesine karşı merhametsiz ve zalim insanlar bulunuyor. Bu kadar hain düşmanları cezasız bırakmak mümkün değildir. Bu adamların irtikap ettikleri suç karşısında bütün dünya titriyor ve iğreniyor. İddia makamını ve hükümeti temsil eden ben barbar nefretlerini haykırarak milyonlarca içi için sesine tercüman oluyorum ve bu kudrumuş köpeklerin hiçbirinin de istisna edilmeyerek kurşuna dizilmelerini istiyorum."

Suçlular talepten haklı görüldüklerini ve istenilen idam cezasını yerinde buldukları için müdafaadan vazgeçtiklerini söylemiştir.

Bununla beraber, mahkeme kendilerine söz vermiştir. Bunlardan Marçkovski kendisini acındırmak için şunları söylemiştir:

— Benim ve ailemin ihtilâli mazisini hepimiz biliriz. İhtilâl zamanında kendi elimle on dört beyaz zabıtı öldürdüm. Bunlardan başka öldürdüğüm aristokrat ve burjuvalardan bahsetmiyorum.

Maznun bundan sonra Stalinin methûl senasına geçerek demistir ki:

— Zinoviyeflerin iflâsından sonradır ki ben kullanılan tabiiyeti öğrendim ve Stalin'i daha ziyade sevdim. Onun içindir ki müddeiumumî benim idamımı istemekte haklıdır.

Yine suçlulardan Evdokimov: "Bütün bu işlerden Zinoviyef ve Troçki haydutları mesuldür. Biz de haydutuz, biz de katiliz, biz de faşistiz, Gestaponun uşaklarıyız. Hakkımızda en münasip hüküm istediği için müddeiumumîye teşekkür ederim."

Drayçerde aşağı yukarı aynı şeyleri söylemiştir. Rayn-gold'un Zinoviyef, Kamenev, Smirnov ve Troçki aleyhindeki ithamları bir saatten fazla sürmüştür. Nihayet o da hakkındaki istenilen idam cezasının pek yerinde olduğunu kabul etmiştir.

Bakayev'in yarım saat süren sözleri ise pek heyecanlı olmuştur. Maznun bütün suçlarını itiraf ettikten ve Stalin'i köklere çıkardıktan sonra bir aralık, bitkin bir halde yanından duran Zinoviyefe doğru eğilerek "Kâtibini bile intihar etmeğe sen mecbur etmedin mi?" diye bağırmıştır. O da sözünü şöyle bitirmiştir:

— Mahkûmiyet nekadar ağır olursa, okadar âdil olacaktır."

Radek'e gelince

İzvestiyanın başmuharriri sıfatıyla yıllardanberi sağa sola dehşet saçan Yahudi Bolşev-

vik Radek koyu bir Troçki taraftarı olmasına rağmen Zinoviyef ve arkadaşları tevkif edildiği zaman bunların ve Troçkinin aleyhinde harikulâde şiddetli bir makale yazmıştı. Fakat âli mahkeme müddeiumumisi bu makaleden bir gün sonra Radek'i tevkif ettirdi. Son gelen İzvestiyadan Radek'in bu makalesinin bazı parçalarını alıyoruz:

"Bu Faşist katiller cetesinin şefi Troçki, maznuların mahkeme huzurunda verdikleri ifadelerden sonra, kendisini kurtarmak için bütün söylenelerin yalan olduğunu iddia ediyor ve hiç te tesiri görülmeyecek tekiplere girişiyor."

Radek bu yazısında, Troçkinin nasıl 1928 kânunusânisinde kendisinin başka memleketlere gitmesi yollarını hazırladığını ve Rakofski ile dostlarını dış memleketlerde Sovyet Rusyadaki Troçkist hareketin merkezlerini kurmağa teşvik ettiğini anlatmaktadır.

Radek yazısında şöyle demektedir:

"Ben o zaman Troçkinin bir esiri olmakla ve bu suretle partiye karşı ağır bir cinayet işlemekle beraber burjuva hükümetin himayesi altında Sovyet Rusyaya karşı harekete geçmek fikri beni korkutmuş ve Troçkinin hazırladığı bu firar teşebbüsünü akim bırakmışım. Troçki ecnebi memleketlerde Merkez komitesinin politikası aleyhinde bir propaganda merkezi tesis etmekle kalmadı, cinayetler de tertip etti. 1929 da Troçkistlerden Bluminski Sovyet ticaret mümessillerine karşı hücumlarda bulunmak üzere tertibat almağa memur etti. Bundan maksadı Sovyetler aleyhindeki faaliyetine lüzum olan parayı tedarik etmektir."

Son Dakika

Ankara - Memleket ve Dünya

Stalin Sovyet ordusunu hazır bulunmaya çağırdı

"Çok mühim ve kat'î hâdiseler arifesindeyiz,, diyor.

Londra 26 (A.A.) — Ewening News gazetesinin Moskova muhabiri bugün Stalin tarafından radyoda Sovyet müsellâh kuvvetlerine yapılan hitabenin başlıca kısımlarını gazetesine bildirmektedir.

Stalin ezümle demiştir ki:

"Çok mühim ve kat'î hadiseler arifesinde bulunuyoruz. Artık her an proleter vatanın müdafaası için canınızı fedaya çağırabilirsiniz. Bu anı siz derpiş etmişiniz. Düşmanlarımız vaziyet almaktadırlar. Binaaleyh hazır olunuz. Sizler ki büyük memleketimizin hududunda bulunuyorsunuz, iyi beklilik yapınız."

Macaristanda Trianon muahedesini bozacak mı?

Varşova 26 (A.A.) — İyi bir mebdadan öğrenildiğine göre M. Hitler ile Amiral Horthy, Trianon muahedemesi abkâmı hilâfına Macaristanda mecburi askerlik hizmetinin ilânı meselesini görüşeceklerdir.

İngiltere Kralı

Kral Edvard bazı Yunan adalarını da gezecek

Atina, 26 (Açık Söz) — İngiltere kralı Sekizinci Edvard dün buraya geldi. Yat Faler limanına girerken toplarla selâmlandı.

Saat beş buçukta karaya çıkan kral doğrudan Akropole gidip uzun müddet eski Yunan eserlerini tetkik etti. Akropolde dönüştür İngiliz elçiliğinde büyük bir çay ziyafeti verilmiştir. Elçilik önünde büyük bir halk külesi toplanmış bulunuyordu. Kral bir aralık elçiliğin tarasasına çıkarak halkı selâmlamış ve ahali tarafından hararetle alkışlanmıştır.

Kral yemekten sonra davetli bulunduğu İngiliz Rig'ın göşkünde bir müddet kaldıktan sonra yatına dönmüştür.

İngiltere kralının iki gün burada kaldıktan sonra Sporad, Kiklad adalarından bazılarını ziyaret edeceği haber verilmektedir.

Trakya'da eski eserler

Ağustosta Alpulluda hafriyatla başlanacak

Türk Tarih Kurumu geçen sene Alacaköyde başladığı hafriyatı bu yıl da devam ettirmektedir.

Bu maksatla geçen hafta kurum yardımcı üyelerinden, İstanbul üniversitesi eski zamanı tarihi doçenti ve İstanbul müzeleri yar genel direktörü arkeolog Arif Müfid'i bu höyükler görmek ve hafriyat yerini tesbit etmek üzere Trakya'ya bir tetkik seyahatine göndermiştir.

Üç gün evvel şehrimize dönen Arif Müfid'in bu tetkikat hakkında verdiği rapor kurumun dünkü toplantısında okunmuş ve Alpullu şeker fabrikası civarındaki höyük bu seneki hafriyat için en muvafık olara seçilmiştir.

Arkeolog Arif Müfidin riyaset edeceği bir hafriyat heyeti ağustosun sonunda Trakya'ya hareket ederek derhal hafriyatı başlatacaktır.

Şoförün ızdırabı!

Benzin tröst ve ihtikârının önüne geçmek lâzımdır.

Dört kumpanyanın eleleverip fiat yükseltmeleri karşısında hareketsiz kalınamaz..

1 inci sayfadaki devam

mobil vardır. Sabahtan gece yarısına kadar bunlar iş yapıyor, biz hava alıyoruz. Bizim canımızı yakan derterden biri de benzin ihtikârıdır. Üç sene evvel benzinin şişesini 90 kuruşa aldık, iki sene evvel bir şişe benzin 105 kuruşa çıktı. Bugün ise ancak 125 kuruşa alıyoruz. Bunun sebebi İstanbul'da iş yapan dört benzin kumpanyasının el birliğiyle fiatleri yükseltmiş olmasıdır. Bu kumpanyalar bazı şoförlere gizlice istisnâ muamele yaparak benzin onlara 105 kuruşa satıyor. Bize 125 kuruştan beş para aşağıya vermezler.

Ali Rıza söylüyor

Sirkeci taksisinde şoför Ali Rıza Tekçevik'de şunları söylüyor:

— Benzin çok pahalıdır. Benzin, burada iş yapan kumpanyalara seksen kuruşa mal olduğu halde biz şoförlere 125 kuruşa satıyorlar. Bütün kumpanyalar söz birliği yapmışlardır. Hiç fiat kırmıyorlar.

Biz de mecbur kalarak 125 kuruş veriyoruz. Halbuki kumpanyalar benzin çok daha aşağı satabilirler. Şayet arada yerde perakende benzin satan komisyoncular ve bayiler, dört

kumpanyanın anlaşma fiyatı olan bu 125 kuruştan aşağı benzin satacak olursa kumpanyalar bu adamı piyasada yaşatmazlar. Meselâ Divanyolundaki benzinici Topal Saım 115 kuruşa benzin sattığı için kumpanyalar bunu cezalandırmışlardır! Keza Eminönünde benzinçilik yapan Civan Ali de 120 kuruşa benzin sattığı için az kalsın başı büyük derde girmişti.

İşte, şoför vatandaş kendi derdini kendi ağzından yana yakıla böyle anlatıyor. Şoförleri kurtarmak için "dolmuş" meselesini tatlıya bağlamak, benzin tröst ve ihtikârının da mutlaka önüne geçmek lâzımdır.

KÜÇÜK HABERLER

* Alman ekonomi bakanı ve Alman bankasının eski direktörü Schacht, tayyare ile Paris'e gitmiştir.

* İtalyada büyük manevraların ilk hareketi, evvelki gece başlamıştır.

* Londrada bulunan Necâî Vokingdeki camii dün ziyaret etmiş, birçok müslimanlar tarafından karşılanmıştır. Nutukları şöyledir.

Uzunca:

[Birinci sayfadaki devam] — Hayret. Bak seninki de aldı, yürüdü!

Dedim. Güldü: — Buna şantaj.. derler.. Dedi, sözüne ekledi:

— Bunlar karasın ekgibidirler. Nekadar kovarsan okadar sokulurlar. Büyüklük de bunlardan bıkılmışlardır, bıkılmışlardır ama, onlar yine işi pişkinliğe vurur ve sokulurlar. Geçimleri, hüviyet, şahsiyet ve vorlikları hep o fotoğrafların içine sığabilmekten ve onunda öğrenmekten ibarettir. Bunu bilen bilir. Fakat, bilmişler ne karşı: — İşte biz buyuz. Görüyor sun ya? —

Demek için en büyük silahları odur. Onun içindir ki bu böbürlenmenin adına ben: — Şantaj.. Derim!..

E. İ. BENİCE

TIRPAN

Yapma deniz

— Seyahat mektupları —

Bükr, deniz seviyesinden aşağı ve denize de kilometrelerce uzak olduğu için yazın cehennem ve daimi bir sıcak dalgası içindedir.

Bükr belediyesi, halkını bu ağır havadan, bu bunaltıcı ıncaktan kurtarmak için şehrin birçok yerlerinde yeni yeni parklar, bahçeler yaptığı gibi altı yedi yerde yüzme havuzları tesis etmiştir. Romanya ovalarının sun'i ormanları gibi (Bükr) şehrinin de sun'i plajları, sun'i denizleri var. Okadar sun'i ki bir ikisinde sun'i dalgalara bile yapıyorlar.

Tabiatın kuldun esirgediğini kul kendi emeğe arayıp buluyor, yapıyor. Bükr halkı öğleden sonra yemyeşil bahçelere ve havuzlara koşuyor. Resmî daireler de öğleden sonra çalışmadıkları için her yer âdetâ bir pazar manzarası gösteriyor. Halk neğeli, gen. Ucuz eğlence yerleri okadar çok ki her aile yemegini dışarda yiyebiliyor. (Vişana) da olduğu gibi yüzme havuzlarında serinliyen küme küme kadın ve erkek hiç giyinmiye lüzum görmeden mayolarla masa başlarına geçip güle eğlene yemeklerini yiyorlar.

İstanbulda dört beş nüfuslu bir ailenin meselâ bir Ada gezintisinin dört beş liraya mal olduğunu iktisadî. Burada böyle bir aile bol bol ve herşeyden evvel hilesiz ve dalavere-siz yemeklerini de yemek şartile bunun yarı fiyatına gezip eğleniyorlar. Her yerde olduğu gibi buranın da çok lüks olan yerleri yok değil. Fakat umumî yerler, halkın çok rağbet ettiği yerler herhalde mukayese kabul etmeyecek kadar ucuz.

Hiç denizle alakası olmayan (Bükr) de hemen herkes bu yüzme havuzlarından istifade ediyor. Bunu gördüğüm zaman her tarafı deniz olan İstanbulumuzda mevcut nüfusun ancak yüzde on beşinin denizden istifade edebildiğini hatırladım. Florya'ya gidip gelmenin iki liraya mal olduğunu bildikten sonra bunu tabii görmeliyiz.

Allah bize herşey vermiş. Fakat o şeylerden kendimizi mahrum edecek şeyleri bir icat etmiş değil mi?

Burhan Cahid Morkaya

Yine et hazretleri!
Bir kasap acı acı dert yaşıyor

"İstanbul halkı et nakliyatı yüzünden dokuz senede tam 900 bin lira fazla para vermiştir!,,

1-Deri meselesi, 2- Barsak meselesi, 3- Nakliyat meselesi halledilirse et 30kuruşa ferah ferah satılır

— Ne söylüyorsun bayım.. et nakliyatı işinden yalnız halk değil, biz de zarar ediyoruz. Bittik, usandık bu işten.

Ve kasap vatandaş izahata girişiyor:

— Kasaplar şirketi 1926 senesinde kurulmuştu. Yalnız celeplik, yani diri hayvan ticareti yapacaktı. Fakat bizim şirket sonradan deri işlerine de bağladı, deri fabrikası açtı. Bu da yetmemiş gibi bizim şirket şu meşhur Feldmanın ihdas ettiği (Mezbahadan şehre et nakliyesi) işini de üzerine aldı.

Fakat dokuz yıldanberi yapılan bu et nakliyatı, İstanbul halkına toplam 900 bin liraya mal olmuştur. Çünkü belediyenin ilk yaptığı şartnamede et nakliye ücreti okka üzerinden alınacaktı. Halbuki şirket bunu parçaya çevirdi ve bir koyuna 30 kuruş, bir kuzuya 20 kuruş, bir siğiraya da 220 kuruş gibi çok yüksek nakliye ücreti koyduğu için İstanbul halkı cayır cayır zarar etti ve ediyor.

Ve bu kasap arkadaş kasaplar şirketinin de ne olduğunu şöyle anlatıyor:

— Kasaplar şirketi 1926 da İstanbul kasaplarının yüzde doksanını temsil ederek, nama muharrer hisse senetleri çıkarmak suretile kuruldu. Fakat aradan seneler geçtikçe kasapların ellerindeki hisse senetleri şirketin kodamanlarının ellerine geçti. Çünkü kasaplar borçlanmışlardı ve borcunu ödemeyen kasaplar mecburen senetlerini şirketin büyüklüklerine devrettiler. Bugün kasaplar şirketinin yüzde doksan hissesi dört, beş kişinin elindedir. Ve İstanbul kasaplarının yüzde doksanı bu şirketle alakadardır.

Bugün kasaplar şirketi deri işi ve barsak işi yapıyor. Mezbahada kesilen hayvanların deri ve barsaklarını, bazı yollarından yürüterek piyasadan yüzde elli noksanlık sadece kendisi alır. Ve mezbahada hayvan kesenler deri ve barsaklarını kasaplar şirketinden başka yere satamaz.

Eğer bu deri ve barsak üzerinden Kasaplar Şirketinin ihbarı kalkacak ve nakliye ücreti de makul hadde indirilecek olursa:

İstanbulda et 30 kuruşa mü-kemmelen satılır ve kasaplar da, halk ta kâr eder.

Talebe kaydı

Lise ve Ortaokullarda kayıtlar devam ediyor

Lise ve Ortaokullarda kayıtlara devam edilmektedir. Talebe daha ziyade kendi semtindeki okula yazılmaktadır. Mekteplere yapılan müracaatlardan hiçbirisi geri çevrilmeyecektir.

Üniversitede

Bu yıl Üniversitede kayıtlara bir Eylülde başlanacaktır. Lise mezunlarının şahadetnameleri bir müddet geciktirildiği için mektep idarelerinden liseyi bitirme vesikası alınacak ve Üniversiteye bunlarla müracaat edilecektir.

İzinli Belediye memurları

Bundan sonra izinli memurların izin sebepleri devam ettellerinde izah edilecektir. Aksi takdirde hem memur, hem de şefi cezalandırılacaktır.

Resmî mektep hocaları

Orta tedrisat kadrosu hazırlanmaktadır. Müsabaka intihadında kazanan muallimlerin listesi de Kültür Bakanlığınca tasdik edildikten sonra yeni kadro tamamen hazırlanmış olacaktır. Bu sene muallimler hususî mekteplerde 24 saatın fazla ders alımayacaklardır. Resmî mektep muallimleri de aynı zamanda özel okullarda ders veremeyeceklerdir. Boş vakitlerini fazla ders almakla dolduracak ve bu suretle resmî ortamekteplerdeki muallim azgınlığı telâfi etmiş olacaklardır.

AÇIK SÖZ

Hız ve gücünü vatandaşın sevgisinden alan gazetedir

Sahibi: Etem İzzet BENİCE

Sayı: 130

Her yerde 5 kuruş

Telefon No: 20827 - Telgraf adresi: İstanbul Açık Söz

Sigorta dolandırıcılığı rezaleti

Bazı şirket memurlarının da bu rezalette alâkaları var, yeni yeni safhalar çıkıyor

Beyoğlu polis merkezi, dirileri ölü gibi göstererek Ünyon sigorta şirketinden para çeken sebebinin tahkikatına dün de devam etmiş ve Onnik ile doktor Asaf ve Emanolüdi bazı suçluları yüzleştirilmiştir. Beyoğlu Sulh Ceza Hâkimi evvelki gün Sahak oğlu Misal, Anastas kızı İsmari ve Petro oğlu Dimitriyi tevkif etmiştir. Mevkuflar dün müddeiumumiliğe getirilmişlerdir.

Bu üç mevkuf dün müddeiumumiliğe birer istida vererek tevkiflerine itiraz etmişlerdir. Müddeiumumilik dosyası polisten istenmiştir. Bugün itirazlarını asliye mahkemesine vereceklerdir.

Tahkikat devam ettikçe sebebinin yeni yeni bir çok kolları meydana çıkmaktadır. Şirket memurlarından bazılarının da bu işle alâkaları tesbit edilmiştir. Şimdi zan altında bulunan doktorların evvelce verdikleri ölümler raporlarının bir çokları şirketin Paristeki merkezine gönderildiği için bunlar istenmiştir. Tahkikatın uzun süreceği ve alâkadarların sayısının yüzü bulacağı tahmin edilmektedir.

Polis

Bir hırsız çetesi yakalandı

Sarhoş bir kadını dün sabah erkenden bir şoförü yaraladı

Sarıyer polisi, o civarda ne zamandır soygunculuk yapan bir çeteyi meydana çıkarmıştır. Evvelki akşam devriye gezen polisler, Büyükdere'de Sovyet sefaret konağı arkasındaki sokakta iki kişinin hızlı hızlı yürüdüklerini görmüşler, takip etmeye başlamışlardır. Bu iki arkadaş biraz ötede bir çukura inmişler, ellerindeki çuvallara çukurdan eşya doldurmaya başlamışlardır. Polisler de bu vaziyette hemen çukura inerek ikisini de cürmü meşhul halinde yakalamışlardır. Tahkikat neticesinde bunların bir çok evleri soydukları, bu arada Sivas Saylavı Remzinin evinden de hali ve sair eşya çaldıkları anlaşılmıştır. Birinin adı Kel Enver diğeri de Remzidir. Başka arkadaşları olup olmadıkları tahkik ediliyor. Çalınan eşyadan bir çoğu bulunmuştur.

Sarhoş mu ? Dün sabah Hasekide hastane önünde garip bir cinayet olmuştur. Sarhoş olduğu zannedilen genç bir kadın yokuşa aşağı inerken karşıdan gelen cenaze otomobilinin önünden geçilmez. Şoför Bekir, otomobil fiirenlemiş ve:

— Be kadın... Çekil yoldan demıştır.

Fakat kadın yine aldırma-mış ve küfür etmeye başlamıştır. Bunun üzerine şoför aşağı inerek kadını kolundan tutup çekmek istemiş, bu sefer kadın bir sustaki çıkarak şoför Bekiri sağ bacağından yaralamıştır.

İstifa eden muallimler

İstanbul erkek ve kız liseleri müdür ve muavinleriyle Pertevniyal yarıdirektörleri istifa etmişlerdir. Makam maaşlarındaki azlığı bu istifalara sebep olduğu söylenmektedir.

İki çeşit Birinci Ekmek Olur mu?

Ekmek on para daha ucuzlayarak birinci nevi on bir kuruşa indi. Fakat, Bazı semtlerde yine bazı fırınların çıkardıkları birinci nevi ekmekler iki türdür ki bunların biri gerçekten birinci ekmek olduğu halde ötekiler aşağı kalite unlardan yapıyor galiba... Çünkü, bu dediğimiz yalandan birinci nevi ekmekler şayet evde yirmi dört saat duracak olursa üzeri bembeyaz unlanıyor ve adeta küflenmişe yakın bir manzara arz ediyor, çenisi de küf gibi kokuyor. En çok mahalle bakkallarının ve seyyar ekmekçilerinin birinci diye sattıkları bu ekmeklerin çoğunun arkasında fırının adresi ve ismi de bulunmuyor. Acaba biz mi yanlışyoruz, hakikat mi böylü? eŞu işe bir dikkat buyurulsal!

Yeni memurlar

Belediyenin 936 bütçesi alı tastikten çıkmıştır. İşlerin geç kalmaması için uzun zaman danberi beklenen bütçe bugünlerde tebliğ edilecektir. Yeni bütçe ile belediyedeki münhal memuriyetler de doldurulacaktır. 45 lira ücretli memurlara dahi lise mezunlarının alınması kararlaştırılmıştır.

Almanya giden muallimler döndüler

Alman Muallimler Birliğinin daveti üzerine Almanya giden Türk muallimleri şehrimize dönmüşlerdir. Muallimler uzunca yaptıkları bu seyyahatten ve Almanya'da gördükleri misafirperverlikten memnun olduklarını söylemektedirler. Muallimler gelecek sene de Avrupa'nın diğer yerlerine gideceklerdir.

Harp okulunda diploma

Harp okulu 1936 yılı mezunlarının diplomaları 30 Ağustos 936 Pazar günü saat on beşte törenle okulda verilecektir. Bunun için parlak bir müsamerede hazırlanmıştır.

Sihhat Vekili İstanbul'da

Sihhat Vekili Refik Saydam evvelki gün şehrimize gelmiştir. Vekil İstanbul'da bulunduğu müddet zarfında buradaki sihhî müesseseleri tetkik edecek-tir.

Evvelki gün sihhat müdürlüğüne uğramış ve Sihhat Direktörü Ali Rıza ile görüşerek bazı izahat almıştır. Vekil dün sabah da Haydarpaşa Nümune hastahanesini gezmiştir.

: SORUYORUZ :

İşsizlik ve iş buhranı

Memlekette iş kaynakları çoktur. Ve samimi söylüyoruz, Türkiye'de işsizlik yoktur, işsizliğe sebep teşkil edecek vaziyetler de mevcut değildir. Bilâkis yeni açılan fabrikalar, yeni inşaat, demiryolu inşaatı, ziraat işlerinin genişlemesi ve yeniden iktisadî müesseseler kurulması, çalışmak mecburiyetinde olanlar için birer fırsattır. Fakat buna rağmen bugün İstanbul'da birçok işsizlere tesadüf ediyoruz. Bu vatandaşlar iş arıyorlar, fakat bir türlü bulamıyorlar.

Halbuki başka yerlerde, meselâ bu sene Adanada işçi ihtiyacı yüzünden çiftlik sahipleri çok sıkıntı çektiler. Anlaşıyor ki memlekette işçi tevacüzü temin edecek bir müesseseye ihtiyaç vardır. Bunu geçende de yine "Açık Söz", mevzuubahs etti, işçiye iş bulmak için bir müesseseye kurulmasını ileri sürdü.

Fakat o zamandanberi alâkadar makamların hiç bir hareketi ulunmadıklarını göreyek soruyoruz:

— Acaba işin bekliyoruz. Yoksa organize olmanın faydasına akıl mı erdiremiyoruz?

Fırıncı Nuriyi Soyanlar

Polis suçluları dün adliyeye verdi

On beş gün evvel Cerrahpaşada bir hâdise olmuştu. Fırıncı Nuri'nin elleri ayakları bağlanarak parası alındığı iddia edilmişti. Polis dün bu hâdisenin suçlusu olarak marangoz Hulusi ile birader zadesi Cemil müddei umumi-liğe verdi ve Sultanahmet Sulh İkinci Ceza hâkimi ikisini de tevkif etti. Hulusinin iki ayaklarında sargı vardı. Poliste dayak yediğini ve kollarından asıldığını iddia ediyordu.

Müddeiumumilik tabii adillerle muayene ettirdi. Ayaklarında, sırtında ve kollarında yara izleri tesbit edilmiştir. Bir muharririmiz Hu'üsi ile görüşmek imkânını bulmuştur. Hâdiseyi şöyle anlatıyor:

Nuri benim kapıkarşı komşumdur. Kendisine altı yüz elli lira bırakmışım. İstedim. Vermedi. Bunu yalnızken kendisinden istedigim zaman birkaç gün müsaade et diyordu.

Bunu bir kaç arkadaşın yanında söyledim. Her şeyi inkâr ediyordu. Nihayet bir gün odada yalnız kendimi yakaladım. Kafasını yere vurdum. Alından yara aldı. O sırada kasasındaki parayı çıkardım. İçinden (415) lira almışım. Ben iki elli liralığı birer lira gibi saymışım. Halbuki altı yüz elli lira aldığım sanıyordum. Fazla kalan 125 lirayı almadım. Masanın üstüne bıraktım.

Nuri çok kurnazdır. Ben gittikten sonra amelesine kendi elini ayağına bağlatmış ve yaygarayı basmıştır. Ben bu yaygarayı duyunca evdeki laligil tabancasını birader zadem Cemil'in evine kaçırdım. Aldığım paraları da ona verdim. Ben hırsız değilim, ihtiyarım. Beş te çocuğum vardır. Halbuki iddia şöyledir:

Hulusi evvelâ Nuri'nin sekiz yüz lirasile iki tabancasını almış, sonrada ellerini, ayaklarını bağlamak suretile bin lirasını almıştır. Paralar ve tabancalar Cemil'in evinde bulunmuştur.

Suçlular bugün Müstantikliğe verilecektir.

Karagümrük nüfus memuru mahkemede

Yakomî isminde bir delikanlı askerlikten kurtulmak için mübadele komisyonundan aldığı bir tezkere'nin üstündeki (322) rakamını (312) yapmak suretile yaşını büyültmüş ve bunu Karagümrük nüfus memuruna göstererek bir nüfus kâğıdı almıştır. Askerlik şubesi bu tezkereden şüphe etmiş ve tahkikat yapınca tahrif edilen kâğıt ele geçmiştir. Bu işte Karagümrük nüfus memuru Talat alâkadar olduğu iddia edilmiş ve işden el çekirilmiştir. Dün asliye üçüncü ceza mahkemesinde bu iki suçlunun davasına başlandı. Suçluların çağırılması için mahkemeye başka bir güne bırakıldı.

Kadastro Postaları çalışıyorlar

Birçok yerlerde Kadastro faaliyeti sonuna eriyor

Kadastro postaları çalışmalarına devam etmektedirler. Heybeli Ada kadastro sahâsındaki çalışma faaliyeti yakında bitirilecek ve kütüklerin yazılmasına başlanacaktır.

Kumkapıda Yalı, Kâtip Kasım, Kemal Paşa mahallelerinin de kadastro tahrirleri bitmiş ve kütüklerin kaydı ikmal edilmiştir. Yakında p'ân suretleri mahallelere talik edilerek kütükleri Eminönü sicil muhafızlığına devredilecektir.

Bahkazarı civarındaki Sarı demir, Rüstem Paşa, mahallelerinin kadastro tahrirlerinin ikmaline de çalışılmaktadır. Bu mntaka sahasında bulunan Fatih kazası kadastrounda 10 Eylülde Gureba Hüseyin, Baba Hüseyin Alemlî mahallelerinin kadastrouna başlanacaktır. Kadastro için icabeden hazırlıklar nihayet bitmiştir.

İkinci Kadastro müdürlüğü mntakasında da Süleymaniye mahallesinin tapu sicillerine ait kayıtlar ile fennî muameleler ikmal edilmiş Eminönü sicil muhafızlığına devredilmiştir.

Beyoğlu Kadastro müdürlüğü mntakasında çalışan iki postaya da bir posta daha ilâve edilmiştir. Üçüncü posta yakında çalışmaya başlayacaktır.

Yeni kurulan Tapu sicil muhafızlıkları da çalışmalarına devam etmektedirler.

İstanbul yolları

Belediye fen işleri müdürlüğü belediyenin 936 yılı bütçesi tebliğ edildikten sonra bozuk İstanbul yollarını tamir için bir proje hazırlamaya karar vermiştir. Bunun için tamir muhtaç yolların tesbitine şimdiden başlanmıştır. Bu yıl bütçesile çok bozuk ve işlek yollar yapılacak, diğerleri gelecek yıla bırakılacaktır.

Belediyede telefon konuşmaları

Belediyede telefon mükâlemelerini azaltmak için tetkikler yapan komisyon çalışmalarını bitirmiş, raporlarını hazırlayarak Belediye riyasetine vermiştir. Raporda, eski Telefon şirketinin yaptığı tenzilatı temin için mükâleme adedinin en az yarı yarıya indirilmesinin icap ettiği kaydedilmektedir. Ayrıca yeni telefon istiyen dairelerin müracaatları da esaslı şekilde tetkik edilecek ve ancak en mübrem ihtiyaç halinde yeni telefon verilecektir.

KÜÇÜK HABERLER

* Dil kurultayının devamı münasebetile şehrimizdeki bütün Halkevlerinde konferanslar veriliyor, törenler yapılıyor. Muharrir Nusret Sefa da Pazartesi akşamı Eminönü Halk evinde (Dil ve devlet) mevzu bir konferans vermiştir.

* C. H. partisi Alemdar mahiyesi ile Kızılay ve Hava kurullarının tertip ettikleri eşya piyngosu 18 Eylül cuma akşamı Tepebaşı bahçesinde gerçekleştirildi.

* Bazı gazinoların kapıları önündeki fiat listelerinde içerde alınan fiatlar arasında müşteri aleyhine fark görülmüş, takibata başlanmıştır.

* Şehrimizde limon bolluğu başlamıştır. Fiatler normal hadde doğru yaklaşmıştır.

Günün vodvili

Sütlerimize dokunmayın!

İstanbul sütü bozuk olduğu dillere destandır. Bunu söylerken, galiba, artık yüzlerimiz de yoğurt gibi kızarıyor.

Hayret edilecek şey, süt rezaleti ayyuka çıktığı halde kimsenin de ağız açmayışdır. Hoş, pek hayret edilecek bir şey de yok:

Zavallı İstanbul halkı süt diye okadar sade suya kola içti ki ağzının, boğazının delikleri yapıtı zaar!! Seyyah celbi için harikalar arıyoruz. Ne gâffet:

İstanbul sütlerini göz önüne getirirseniz, bir de, susuzluğu darbimesel olan Adalar'da içilen sütün harikasını varıp kıyas edin!!

Seyyahlara dünyada insanların böylesine bir süt içtiklerini seyrettiirmek Belediyeyi milyoner etmez mi?!

Modern İstanbul, sütü bile türlü içkilerden karıştırılmış (kokteyl) halinde içerek moda düşkünlüğünde Amerikayı bile geçiyor!!

Gazetelerde bir haber var: Süt talimatnamesinden bir fayda elde edilemediği görülmüş, çok şükür! Kâmilan değiştirilip başka bir talimatname yapılacaktır, çok şükür!

Demek halis talimatname sütleri içecegiz!!

Bu seferki talimatnamede yapılacak bir cihet pek anlaşıl-mıyor:

Yalnız sütçülerin tâbi olacağı şartlar değil, bu defa süt istih-sali şartları da islah edilecek-miş.

Neden? Sütlerimiz çelik gibidir maşallah! Boyuna su veriliyor!.. Anlayamadık, yoksa, çelik sa-nayii de mi değişiyor!!

İsrafil

Bir muharrir arkadaşın yazdığına göre 40 gün 40 gecelik festival ile İstanbulda eğlen-enler varmış! Böyle ciddi şey-le eğlenmeye kalkışanların başka işleri yok mu Allah aş-kına?

Fakat bu arkadaş bu 40 gün 40 gece içinde hakikaten eğlenceler geçirenleri gördüğünü iddia ediyor: İyî saatte olsunlar! Bundan pek mem-nun olarakda belediyemizde bir (Eğlence işleri direktörlüğü) kurulmasını istiyor!

Şimdi İstanbulu durur dururken israfı sevkettmeye ne lüzum var: Zaten, şimdiki di-rektörlüklerden çoğu bu vazife-yi görüyorlar!!

İsimsiz hocalarımız

Çocuklarımızın terbiyesine halk arasında da fisebillâh gayret eden hayır sahibi bü-yüklüğümüz eksik olmasın. Oku-dunuz mu?

Çamlicada bir tiyatrodâ çocuklar arasında kavga çıkmış. Büyüklükten iki kişi yatıştır-mak için müdahale etmişler, sonunda bu iki zattan biri di-ğerini bıçaklayıvermiş!.. Afe-rin!

Demek iki büyük, çocuklara kavga nasıl olur göstermişler!!

Serdengeçti

Hava Tehlikesine Karşı

HAVA TEHLİKESİNİ bilenlerin arasına katılma-ganlar! Acele ediniz. Yurt sizi ödeve çağırıyor.

Hava filolarımız hergün biraz daha kuvvetleniyor. Bu gelişmeyi istediğimiz dereceye çıkarmak için HAVA TEHLİKESİNİ bi-len üye gazımlayız.

Türk ulusu el attığı her işi başarı ile bitirmiştir. Hava tehlikesini yok et-mek için giriştiği sa-vaşta zaferle bitecektir.

Türk Hava Kurumu

Açık Söz'ün
Sürpriz kuponu
Bu kuponu kesip saklayınız
No. 130

Hergün bir yazı

Tayyarecilik kurulurken neler düşünülmeli?

Adam ihtiyacı - Benzin, meydan, Bomba - Hava endüstrisi

Yazan: Şakir Hâzım Ergökmen

- I -

Bütün bir milletin iyi duygularını kullanarak büyük bir havacılık yapmak azmle çalışıyoruz. Çalışmak, bilgi ve tecrübe denen iki başlı kuvvetli tamamlar. Onsu bilgisi ve tecrübe çarçabuk manasızlaşır; bilgi ve tecrübeye dayanmayan çalışmaların daima manasızlığı vardır gibisi.

Hava işi, her memleketin halkını ve anlayanların alâkasını celbetmekte ve havacılık, iddia edilene inanılırsa - en çok okunan ve üzerinde en çok konuşulan mevzuları meydana getirmektedir. Türkiye'ye gelince, mesele daha büyük bir ehemmiyetle ele alınıp mütealeme edilmek bana çok doğru görünür: Çünkü tayyare silâhının taazzuvinde vatandaşın emeli, ihmal edilemeyecek kadar yüksek değerdedir.

Bütün bunlardan dolayıdır ki birkaç yazı ile, memleketin emniyetini hakkıyla koruyabilecek takatte bir tayyarecilik nasıl kurulabileceğini tecrübelerimize, bilip gördüklerimize, okuduklarımıza ve günün şartlarına uyduarak tesbite çalışacağız.

Bir havacılık yaratmak azmle ortaya çıkanlar şu birkaç davayı aynı zamanda hep birden gözönünde tutmak mecburiyetinde bulunuyor.

1 - Uçan ve uçmayan adam yetiştirmek;
2 - Meydan, benzin, bomba triyosunu temin etmek;
3 - Hava endüstrisi meydana getirmek.

Tayyarecilik güvenilin bir duruma irişebilmesi için, bu üç esaslı meselelerin tam bir şekilde halli lazım geleceğini anlamakta güçlük var mıdır bilmem. Ama bildiğim odur ki henüz birçokları, büyük havacılık davamızı, layık olduğu gibi kavramamakta ve tayyarenin Türkiye'ye temin edeceği üstünlüklerle aynı zamanda, çıkar ve doğru çalışma yollarını görememekteledir.

Bundan dolayıdır ki bu üç meseleyi, sözü mümkün olduğu kadar kısa tutarak, ihcemeleyi vazife bilmekteyiz.

Adam meselesi, çok zamanda yetişen ve memleket çocuğu markalı olmak mecburiyeti ile ele alınmalıdır. Memleket dışından tayyare tedarik edilebilir. Fakat tayyareci bulunamaz; para hirsı ile gelen de olsa bunlar işe yaramazlar. Bir tayyareci sulh zamanında iki senede yetişiyor. Harpte ihtiyaç zoru ile 6 ayda yetiştiğini kabul edelim. Fakat harbin istediği bilgiler ile gerideki mekteplerde yetişen bir genci, uluorta muharebe-ye atmak, dünya savaşını göstermiştir ki mutlak bir cinayettir. Çünkü, harp tecrübesi eksik olan bu gençler, bir takım hava kurduları tarafından geç bir haftada ele geçirilip alt edilmektedirler. Demek oluyor ki geride altı ay harcıyarak bir genci, cepheye götürüp orada, cephe hayatına ve muharebelere alıştırmak kat'i bir mecburiyettir. Ki benim dünya harbi bilgi ve tecrübelerime göre, bu müddet en azı 3-4 ay olarak hesap edilmek lazımdır.

Bunlardan çıkan netice şudur: İlk harp veya seferberlik günü tayyareci mekteplerine girecek gençlerden ancak 9-10 ay sonra hizmet beklenbilir. Fakat bu netice, 9-10 aylık bir harp müddetince, uçan adam ihtiyacının nasıl temin edileceği gibi bir suali ortaya atıyor mu? Böyle bir sualin karşılığını vermek için, harpte tayyareci ihtiyacının ne olacağını da bilmek icap eder.

Dünya harbi göz önüne getirilince görülüyor ki hava sınıfı - harbin son aylarında - her ay bütün uçuşu ehasını yenilemek zorunda kalmıştır. Az tecrübeli Amerikan hava kıl'alarının 5-6 gün içinde mevcutlarını yüzde 55-60 ını elden çıkardıkları bile görülmüştür.

Tayyare kıl'alarında insan ihtiyacının, yüzde yüz olacak yerde, yüzde otuz veya elli olarak hesabı zarar ve tehlikenin ifadesidir. Birtakım ölçüye gelmez, manasız mütealemlara yer vererek "bol adam, ihtiyatın ihmal etmek, yarın korkunç bir darlıkta kalmak neticesini doğurmaz mı?

Gelecek yazımda pek mühim olan (meydan, benzin, bomba) triyosunu inceliyeceğim.

Şakir Hâzım

Ergökmen

Askerlik Harp sahasında motorluların birliktirleri manevrası

Tabiiyenin gösterdiği lüzuma göre bölümlere ayrılmış motorlular bir Tümenin harp sahasına nasıl girebileceğini düşünmek, eski ve yeni sevk ve idare arasındaki farkı gösterir. Böyle bir Tümenin yürüyüşte olduğunu kabul edelim:

Emniyet tertibatı alan bu fırkının ayrılmış kademeleri arasında evvelce pek kısa birakılan mesafeler, bugün 20, 30, 50 kilometreye kadar çıkıyor. Çünkü, motorlular kitaların bu mesafeleri geçmeleri 45 dakikalık, nihayet bir saatlik zamana bağlanır. O halde, motorlular bir Tümenin, yapacağı keşif de dahil olduğu halde, yaya ve topçu birliklerini harp sahasına sokması için lüzumlu olan zaman eskiye göre pek kısalıyor. 2-3 saatte imişti. Yani, motorlular Tümenin tabiiye hareketına kuvvetli bir yardımcıdır.

Daha dün, bir fırkının sevkölçüş yürüyüşü, yollar veya demiryolları boyunca yapılabilmeye demektir. Ordular motorleştikten sonra nakliyat ile harp birinden ayrılmış oldu. Bu gün bir Tümen motorlular tekerlekler üzerinde taşınıyor. Bu vasıtaların hızları o Tümenin kazancı oluyor ve harp sahasına varış ve girişte düşman hücumlarına uğramalarını önüyor.

Bundan başka, motorlular birliklerin emniyet tertibatı alabilmeleri için sarfedecekleri zaman evvelkine göre pek farklıdır. Bu yüzden artık tabiiye de "motorleşmiş tabiiye", demek yerinde ve doğru olur.

Motorleşmiş tabiiye komutanların harp vazifelerini kolaylaştırmıştır. Çünkü, harp sahasında yapılan manevraların hızı ve motorlular birlikleri ilerli sürülerek daha başlangıçta 10:12 kilometrelik bir mesafeden hesaplanarak gizlenmesi, komutanlara, düşünmek, esaslı karar vermek ve kuvvetini maksada göre yaymak zamanını kazandırıyor.

M. Ersü

Düşünceler:

Kuvvetli olduğunuzda kanaat getirdiğiniz zaman hızlı konuşmaktan çekinmeyin. Sizinizi kimse boğamaz.

İnsanın muvaffakiyetliliği götüren sebeplerin en başında yarım tedbirler gelir.

Temizlik, yalnız su ve sabun ile temin edilseydi, dünyada tek kirli kalmazdı. Gönlü temizliğinizi her ilacı: hüsnü niyettir.

Yalnız güzelliğine mağrur olan, bütün kuvvetini güzelliğine bulan kadının, kısa bir müddet sonra ağır felaketlere uğrayacağına hiç şüphe etmeyiniz.

DOKTOR

Muhtelif hadiseler karşısında tedbirler

1 - (Yaz nezlesi!) (Yaz öksürüğü!) (Yaz hastalıkları!) kışa nisbeten daha çok uzar. Ve daha çok zarar verir. Çünkü, insan kışta olduğu gibi kendi kendini soğuktan, hava cereyanından göziyemez.

2 - Mide bir düzeye çalışmaz, istirahat çok muhtaktır.

3 - Fare, sıçan, ısınmalarında kuduzun bulunabileceğini ve hastalığın yayılacağını asla unutmayınız.

4 - Karnınız tok iken 2-3 saat geçmedikçe yemek yemeyiniz! Böyle yaparsanız, mideniz bozulur. Hazımsızlık baş gösterir. Sarılık olabilirsiniz!

Lokman Hekim

(Osman Cemal) ve (Akbaba)

Değerli muharrir arkadaşlarımızdan Osman Cemal Kaygılı (Akbaba) mizah mecmuası aleyhine dün Matbuat Cemiyeti haysiyet divanına bir şikâyetname vermiştir. Bu şikâyetin sebebi Akbaba mecmuasının Osman Cemal'in bundan on iki yıl önceki Akbaba'da yazdığı yazılarını, kendisinin haberi olmadan tekrar yeni yazılmış gibi neşretmesidir.

BULMACA

"Açık Söz", Ün Bulmacası

Okuyucularımız, gazetemizin bu köşesinde her gün bir bulmaca bulacaklardır. Bulmacalar nesrinin ertesi günü nihayet saat 2 ye kadar matbaamıza gönderilmelidir. Bulmaca zarflarının üstüne okunaklı bir surette BULMACA kelimesi yazılmalıdır.

Bu bulmacaları doğru çözen okuyucularımıza derecelerine göre işe yarar hediyeler takdir edeceğiz.

Bugünkü bulmacamız Aşağıya koyduğumuz resimden ibarettir:

Ne demek istiyoruz? Bilinez bakalım.

Bu bulmacayı doğru çözenlere:

1 inci portföy
2 inci 1 kravat
3-5 inci birer dış macunu
6-50 inci birer kartpostal.

DIKKAT: Bulmacayı doğru bulanlara gazetemiz bir kart verecektir. Bunlardan 20 tane sinirli biriktirenlere parasız bir sinema bileti sunulur. Bu kartları saklayınız.

Açık mektup:

"Bayan Nezihe Enerjik", e: Bulmaca kuponunu 1 sayılı (hal verakana) koymamışsınız. Bazi okuyucularımız bulmacaları doğru çözdükleri halde kuponu koymayı unutuyorlar. Bu gibilerin hedyeleri alamayacaklarını söylemek isteriz.

Bilicemizi doğru çözen ve hediye kazanan okuyucularımızın birer resimlerini de getirmelerini dileriz:

Açık söz bulmaca

kuponu

Sayı: 3

"Açık Söz", ün edebî romanı: 16

Sen Benim Babam Değilsin!..

Yazan: Suat Derviş

Ve İsai garmazlayan bir Yuda derisine bürünmüş gibi kendimden iğrendim. O kendisinden umulmayan bir tath hava içerisinde idi: "Yorgunum Cavit diyordu. [Şu benim içimdeki öteki yok mu? Öteki adam... Benim düşmanım olan adam...]

Mektep sıralarını düşündüm. Fazılın haşarlığı gözümün önüne geldi. Benimle kavga ettiği zaman, daima ve daima onun bir kabahati yüzünden döğüşükten sonra yanıma oturur, tıpkı bugün yaptığı gibi büyük bir samimiyetle gözlerimin içine güler:

"Biliyor musun Cavit derdi. Ben seninle kavga etmek istemedim. Benim senin kalbini kırmağa ve seni üzmeğe hiç niyetim yoktu ama... İçimdeki öteki çocuk yok mu? Öteki çocuk, Fazılın ötedenberi bu emniyeti vardı. Kendi varlığını iki benliğin paylaşamadığını söyler durdu. Gece yataktan ede, yavaş sesle deri yanardı: "sarkı içimde bir başkası varmış gibi oluyorum, istemediğim şeyleri yapıyorum. Kalp kırılmaktan zevk duyuyorum. Kavga... O zaman sevdiğim insanları sevmiyorum. Sevme-

BEN KİMİN METRESİYİM

Yazan: İskender F. Sertelli

Tefrika No. 39

Rıza Bey, İngiliz divanharbi reisine sordu: Beni kurşuna dizmekle Türk milletinin ruhundan doğan millîcilik mefkûresini de idam etmiş olacak mısınız?

Cevap yaz da yarın muhakeme eden evvel götürüp verelim.

Şefik çok düşünceliydi:

- Vaziyetin çok tehlikeli olduğunu söylüyor. Canına kıyacaklar mı acaba zavallının...?

- Zannetmem. Fakat, belli olmaz. Herhalde onu burada idam edemeyiz.

- Niçin?

- İngilizler için bir Türk zabitanı idam etmek mühim bir hadisedir. Olsa olsa buradan başka bir yere sürerler.

Ve hemem ilave etti:

- İngilizler de pekâlâ bilirler ki vatanını seven her Türk zabitanı kendi memleketi, kendi onduzu hesabına çalışacaktır.

- O halde neye tevki tiler onu?

- Güya İstanbulda gizli bir şebeke varmış. Rıza bey bu şebekeyi idare ediyormuş.

Tazyikli manası budur işte. Onu sıkıştırarak, ölüme tehdit ederek gizli teşkilatı meydana çıkarmak istiyorlar. Kapiten Benetin gelişi de bu işle alakadardır. O bu teşkilatın peşindedir. (Meydana çıkarsam, Amerikayı keşfetmiş gibi sevineceğim.) diyor.

- Ne yazık ki hiç bir şey elde edemeyeceksin. Çünkü İstanbulda bu işlerle meşgul olan fertler vardır belki. Fakat böyle bir teşkilat yoktur.

Şefik bu konuşmadan sonra Rıza Bey'e kısaca bir mektup yazarak Nesrine verdi.

- Kuzum şeker yavruçğum! Bunu kendi eline ver ona. Ve yarın akşam sakın başka bir yere gitme. Doğruca eve gel. Bana divanharpte geçecek muhakeme safhasını anlat. Yarın akşama kadar yine gözüme uykı girmeyecek. Acaba ne karar verecekler Rıza Bey hakkında?

- Merak etme dedim ya. Kılına bile dokunamazlar.

Nesrin bu kelimeleri söylerken, elinde bir kuvvet varmış, tekrar ona yardım edecekmiş gibi manalı bir tavırla Şefik'in gözünün içine bakıyordu.

Şefik birdenbire fırladı:

- Sen istersen onu kurtarırsın, Nesrin! Bir entrika, bir dolap... - ne bileyim ben? - bir düzme raporla ortalığı altüst edebilirsin sen!

Nesrin gülerken mırıldandı:

- Canım, ben orada, onların nihayet biraz fazla itimat gösterdikleri bir memurdan başka birşey değilim. Fakat, mademki bu kadar ısrar ediyorsun... ona elinden geldiği kadar yardım edeceğim. Senden de buna mukabil birşey istiyorum...

Şefik birdenbire şaşaladı:

- Ben sana ne verebilirim, Nesrin?

- Yapacağım iyiliklere karşı

nankörlükle mukabele etmemi istiyorum...

- Benden bunu umuyor musun?

- Ummuyorum. Fakat, insanların ben ne kadar nankör olduklarını bilirim...

- Senin iyiliklerini ben ancak hayatımla ödiyebilirim, Nesrin!

- Okadar fedakârlığa lüzum yok. Seni ne kadar çok sevdiğimi bilirsin! Senden sadece kalbini istiyorum... Kalbinde yalnız ben yaşamak istiyorum. Vamık beye karşı fazla müsamaha etmemi istiyorum. İşte okadar!

- Fakat, onun da seni ne kadar sevdiğini biliyor musun? Deli olacak zavallı senin aşkından.. Hâlâ seni benim teyzemden sanıyor. Bu komediyaya onu ilk görüşümde nihayet vereceğim artık. Mademki sen de böyle istiyorsun.. Ona: (Nesrin benim sevgilimdir!) diyeceğim.

Rıza bey İngiliz divanı

harbinde..

İngiliz müddeiummisi uzun iddianamesini okuduktan sonra, Rıza beyin cürmü İngiliz ordularına karşı hazırlanmış bir isyan ve tecavüz mahiyetinde olduğunu söyleyerek askeri ceza kanununun tasirli ettiği idam cezasını istedi.

Riyaset mevkini ılgal eden İngiliz Miralay S. F. Rıza Bey'e sordu:

- Bir diyeceğin var mı?

Rıza Bey soğukkanlılığını muhafaza ederek:

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

[Bitmedi]

İSTANBUL MEKTUPLARI

Kaliteryada et bayramı

Bu bayramı yapanların hepsi de İstanbulun yerli halkıdır ve ucuz et almaya gidenlerdir!

Burada pahalılıktan et yüzü göremiyenler, orada haftada bir gün olsun ucuzluğa kavuşup seviniyorlar..

Yazan: Osman Cemal Kaygılı

Florya kasapları arasında da rekabet başladı. Pazar günü, baktım, Kaliteryadaki karşılıklı kasaplardan birinin yaftasında (30) yazılı, ötekinde (27). Ve ikisinin de önü huncabın müşteri dolu idi.

Ucuzluğa karşı olan alaka bizde okadar alıp yürümüş ki Pazar günü Floryaya giden halkın hemen yarısı Kaliteryadaki kasaplara uğramadan dönmüyordu. Hele akşam saat dörtten sonra Floryada sözde tatlı tatlı eğlenmeğe gelmiş olan kadın erkek, çocuk çocuk bir alay insan kafiye, kafiye Kaliteryaya dökülüyor ve oraya ellerini kollarını salıya salıya gidenler ellerinde kollarında birer ikiye, hattâ üçer dörder paketle dönüyorlardı.

Akşam, geç vakit ellerinde kollarında dörder beşer paket etle dönmüş olan bir kadın kafesine rastladım ki bunların ellerindeki, kollarındaki paketlerden birer ikiye tanesi kendilerine ait olduğu halde öteki paketleri komşularına götürdükleri belli idi.

O gün Kaliteryadaki kasap dükkanlarında kadın erkek öyle müşteriler gördüm ki bunlar, dörder dörder kiloluk butları, dörder beşer kiloluk dış kapakları hele yine dörder beşer kiloluk kuyrukları oradan yüklenip ta İstanbul'a getiriyorlardı.

Hani diyebilirim ki dönüş trenimizde et paketinden adeta insanlara oturma yer kalmamış gibiydi. Şimdi siz bana:

— Ya sen diyeceksiniz, hazır oraya geçmişken sen de kendine biraz et almadın mı?

Almaz olur muyum? Ben de tuttum, âlemin kapış kapış kapışları o buz gibi etleri görünce kasap çarına:

— Arkadaş suradan bana yarım kilo pirzola çıkar da akşama taze taze cünbüşene lim l..

Diyecek oldum. Fakat herif hiç oralı bile olmadı ve ben sözü tekrarlınca baktım o terazinin gözünden kaldırdığı iki buçuk kiloluk pirzolağı gözüme dayadı:

— Al bakalım, yede pirzola gör!

Şaşırdım: — Ayol bu çok, biz iki kişiyiz, bu kadar pirzola ne yapacağız.

— Yedigini yer yemediğini kavurma yaparsınız.

Deyip kabucak yaptığı paketi elim tuttu.

Baktım bizim bayanda surat bir karış oldu:

— Ayol sen delimsin, İstanbul'da et kılına kıranı girdi ki ta buradan oraya hem de iki buçuk kilo pirzola taşıyorsun!

— Ne yapalım, dedim, cemaate uyduk, oldu bir kere!

Diyeceğim, Pazar günleri Floryaya gezmeğe gidenlerin çoğu oraya gezmeğe değil, adeta oradan İstanbul'a okka okka et, but taşıma gidiyorlar.

Lâkin ne garip.. şu İstanbullulara Kaliteryada ucuz et satıldığını geçen yıl ilk defa gazetelerle haber veren ben olduğum gibi bundan bir kaç yıl önce Pendik ve Mecidiyeköyünde de böyle ucuz etler satıldığını yine gazetelerle ilk defa herkese duyuran ben olmuştum. Pazar günleri Floryadan ucuz ve buz gibi eti alıp İstanbul'a getirmek pek de fena değil, ama insan oraya gezmeğe, eğlenmeğe mi gidiyor, yoksa et hamallığına mı? Ben ki o

Pazar günleri Floryanın Kaliterya köyüne et almaya giden çocuk çocuklu bir kafiye golda dinlenirken

gün oraya giderken, orada ve oradan gelirken düşünmeden bir sürü lüzumsuz masraflar yaptım da sonra tuttum, İstanbul'dan (15) kuruş ucuz diye oradan buraya iki buçuk okka et taşıdım.

İstanbul'da da et artık ne vakit ucuzluysa ucuzlasın da herkes haftada bir günlük eğlence günü, pazar günleri et hamallığından kurtulsun!

Kaliteryadaki et satışının çokluğuna bakın ki ancak yüz elli, iki yüz evlik köyde şimdi tam dört tane kasap dükkanı var. Ve her kasap dükkanında da en aşağı yirmi, otuz koyun birden asılı... Halbuki eskiden bu köyde ancak bir kasap dükkanı vardı.

Yukarıda demiştik ki Floryadaki kasaplar arasında da rekabet başladı. Orada bu rekabeti açan rimdir, biliyor musunuz? Bundan iki yıl önce Karagörmükte de böyle bir kasap dükkanı açıp o zaman etin okkası kırk beş, elli kuruş iken (35) kuruş et satmak suretile orada kasaplara tam bir yıl rekabet yapmış olan Köstenceli şışman bir kasaptır. Şimdi Kaliteryada öteki kasaplar (30) kuruş satarken o (25) e diye bağırıyor.

Fakat otuza satanlar da şöyle diyorlar:

— Onun etleri karaman, bizimki halis burma kıvrık! Kendisi ise böyle diyor:

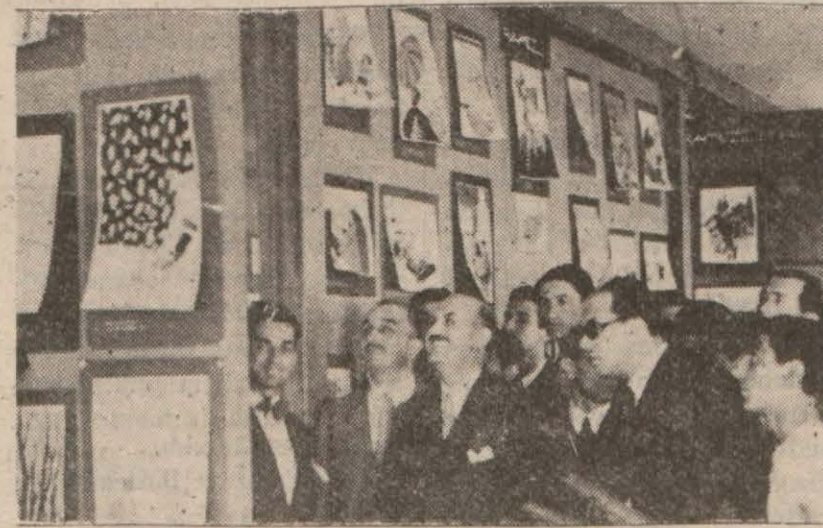
— Etlerimiz aynı ettir. İsteyen Baylara muayene ettirir.

Yarın

Bu sütunlarda

Amanullah Han benden nasıl kaçtı?

Arkadaşımız Nizamettin Nazif'in reportajı

Vali Mahiddin Üstündağ Darikatür sergisini geziyor

Karikatür Sergisi çok beğenildi

Kırk gün kırk gece şenlikleri münasebetle tertip edilen Karikatür sergisi çok rağbet görmektedir. Emlâk şirketinin Taksim meydanında yaptırdığı yeni binanın üst salonu hergün dolup boşalmaktadır. Halkımızın sergiye bu kadar alaka göstermesi üzerine Festival Komitesi sergiye gelecek yıl daha geniş mikyasda tertip etmeğe şimdiden karar vermiştir. Karikatürler ve mizah gazeteleri hakkında bir memur halka izahat ta vermek ve tenvir etmektedir.

EV DEFTERİ

Yemek

27 Ağustos Perşembe

Soğanlı yahni — Zeytin yağlı taze fasulye içi — Yoğurt tatlısı

* Eti kuşbaşı kestiriniz. Kavurunuz. Pişmesine yakın içine evvelce soyulup hazırlanmış küçük soğanlarla beraber domates, isterseniz patates, tuz, biber, miktarı kâfi su ilâve ediniz. Mutedil ateşte pişiriniz.

* Taze fasulye içlerini az su içinde kaynatınız. Pişmesine yakın içine doğranmış soğan, domates ve yağ, tuz bir miktar şeker ilâve ederek pişirmeğe devam ediniz.

* Altı yumurtanın evvelâ sarısını ayırınız. Büyük bir kâsede sabun köpüğü gibi oluncuya kadar çalkalayınız. Bir kâse yoğurt, bir kâse irmik, bir kâse şekerin hepsini beraber karıştırınız. Yumurtaların sarısını da koyup bir kahve kaşığı karbonat ilâve ediniz. Hepsini yağlanmış bir tepsiye dökerek fırında pişiriniz. Fırından sonra dilim dilim kesiniz. Yarım kilo şekeri kestirip tatlının üstüne dökünüz, hafif ateşte bırakınız. Çok güzel kararır. Güzel, hafif bir yaz tatlısıdır.

ÇOCUK BAKIMI

Temiz kıyafet

Çocuk hoyratır, yaramazdır. Temizliğin ve pisliğin ne demek olduğunu henüz bilmez, suursuz bir varlıktır. Ona şimdi giydirdiğiniz tertemiz bir entariyi beş dakika sonra kirlettirir görebilirsiniz. Bu vaziyet sizi sinirlendirmemelidir. Böyle hadiseler karşısında yapacağınız yegâne hareket beş dakikada kirlenen o entariyi derhal değiştirmek, temiz bir entari giydirmek olmalıdır.

Çocuğunuzu kirli kıyafetle gezdirmek mesalesine son derece dikkat etmelisiniz. Bir çok çocuk hastalıklarının pislik, bilhassa pis elbise yüzünden vucud bulduğu bugün doktorları arasında sabit olmuş bir hakikattir. Daima temiz, her zaman temiz... İşte çocuk bakımında bu kaideyi sadakatle tatbik etmelisiniz.

RADYO

27 Ağustos PERŞEMBE
İSTANBUL

18: Dans müzikli (Plak) 19: Haberler. 19.15 Muhtelif plaklar. 20: Sıhhi konferans: Dr. Hüseyin Keleş Tunaçan tarafından (Su tedavisi hakkında) 20.30 Stüdyo orkestraları. 21.30: Şonhaberler. Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

PRAG

20.10: Riegerparktan nakil. Askeri bando. 21: Prag. Radyo orkestrası. 21.30: Çeykspirin bir piyesi 23: Haberler. Haberler. 23.15: Çek salon orkestrası.

BUDAPESTE

20: Radyo salon orkestrası. 21: Klasik dramlardan parçalar. 21.40: Çıyan müzikli. 22.45: Haberler. 23.10: Almanca konferans. 23.30: Budapest konser orkestrası. 1.5: Haberler.

MOSKOVA

18.30: Şarkılar. 20: Göthenin lirik eserlerinin bestelerinden parçalar. 21: Yeni müzik. 22: Almanca neşriyat. 24: İspanyolca neşriyat.

BÜKREŞ

13.50: İla 15: Plak ve haberler. 19.03: Askeri bando. 19.50: Konferans. 20.10: Konserin devamı. 20.35: Aktüalite. 20.45: Plak konseri. 21.15: Konuşmalar. 21.30: Radyo orkestrası (Romen besteleri) 22.30: Haberler. 22.45: Sandu Marku orkestrası. 23.45: Fransızca, Almanca haberler.

BELGRAT

19.30: Halk şarkıları. 20.20: Milî neşriyat. 21: Senfonik konser (Sarayın senfonik orkestrası tarafından) 23: Haberler. 23.20: Konser nakil.

EINDHOVEN

(16, 88 metre) saat 14.30: Vilhelmus. 14.40: Plak. 14.45: Haberler. 15: Gitar ile serenad müzikli 15.20: Reportaj. 15.35: Gitar serenadlarının devamı. 15.55: Plak. 16.10: Konuşmalar.

BİR CİNAYET

No: 128

YAZAN: Etom İzet BENİCE

Maksadımız Cevadın odaya nasıl girip çıktığını öğrenmektir. Şimdi, şahit birçok geceler Cevadın odasına gelip gittiğinden bahsediyor. O halde, mesele daha ziyade şumul buluyor, demektir. Acaba Cevat geceleri sokak kapısından geliyor ve yine o tarikle mi çıkıyordu. Yoksa, bir başka yoldan mı gelip gidiyordu? Acaba konakta sokağa çıkan, kimsenin bilmediği gizli bir yol mu vardı?

Muzaffer böyle söyleyince, Ayşe bütün bütün sinirlendi. Gözleri kıslımsı, yüzü öfkeden bumburuşuk olmuş, alnında sıkıntı terleri birikmişti. Durmadan dudaklarını ısırtıyor, dişlerini gıcırdatıyordu.

— Bütün bunları söylemek lüzum mu?

Diyecek hâkimin yüzüne baktı. Hâkim:

— Cevap vermesiniz..

Diyecek, büsbütün sinirlendi: — Güzin affedilmez, unutulmaz bir hareket yaptı. Beni mahvetmek istiyor..

Diye, kendi kendine söylenirdi. Sonra, duyduğu bütün keder ve ızırabı bakışlarında belirten bir asabiyet humması içinde:

— Cevat sporcudur..

Dedi, devam etti:

— O, geceleyn bahçeden bir ipe benim odama çıkar, giderken de yine onunla inerdi.

Ayşenin ağzından bu cümle çıkar çıkmaz mahkemede birdenbire bir uğultu yayıldı, bütün kulaklarda:

— Vay.. vay!

Diyecek bir hayret cümlesi çınladı. Fakat, Ayşe bunu da söyledikten sonra bir torba et ve kemik yığını haline gelmiş, takatsız ve fersiz sandalyenin üzerine yıkılıvermişti. Hâkim:

— Şik sık böyle geceleri buluşuyor muydunuz?

Dedi, Ayşe, sandalyenin üzerinde kendisini güçlükle topalamaya çalıştı. Bakışlarında: — Halimi görüyorsunuz. Cevap verecek takatim yok. Ona rağmen hâlâ benden bir şeyler öğrenmek istiyorsunuz. Bırakınız beni artık..

Diyecek bir tezellüm edası vardı. Fakat, hâkim sualini tekrar edince:

— Her vakit değil. Fakat, ekseriya..

Dedi ve.. ilâve etti:

— Yalnız bir noktayı bilhassa dikkatinizde tebarüz ettirmek isterim. Cevatla buluşmalarım hiçbir vakit aykırı bir telâkkiye yol açmamalıdır. O, benim sadece kendisiyle evlenmeye namzet olduğum nezh ve samimi bir arkadaşım. Aramızda temiz aşk ve his bağlarından başka herhangi bir rabita düşünülemez.

Ayşe böyle söylerken salonda kıs kıs gülenler vardı. Bu gülüşler genç kadının da kulağına geldi ve sesine birden hareket vererek:

= Gençlik =

Mektep ile hayat arasındaki gençler gayelerini anlatıyorlar

Darüşşefakadan Azmi şu cevapları veriyor:

— Liseden sonra Mühendis

mektebine girmek emelindeyim. Mühendisliği şahsî menfaatim için değil, vatan ve millet menfaati için tercih ediyorum. Mühendislik mesleğini yedinci sınıfa geçtiğim zaman seçmiştim. Bu sebeple riyaziyeğe daha fazla ehemmiyet verdim. Mühendis olmak fikrimden hiç vazgeçmedim ve geçmiyeceğim. Yüksek tahsil hayatımdaki en birinci işteğim leylî olmaktadır. Yüksek tahsil ferdi ülküsüne ulaştırın

bir tahsil koludur, bana göre yüksek tahsil herkese lüzum değildir.

• • •

Darüşşefakada Fehmi Dörter diyor ki:

— Liseden sonra Hukuka

gireceğim, gayem tam manasile adil bir Adliyecî olmaktır. Liseye girdiğim gündenberi hukuk mesleğini seçmiş bulunuyorum. Yüksek tahsil yaparken hiç bir kolaylık isteyecek değilim. Beni derslerle başbaşa bırakınlar, yetişir. Yüksek tahsil herkese lüzumdur. Fakat ne çareki her-

kesin yüksek tahsile devam etmesi mümkün olmuyor.

• • •

Darüşşefakadan Fehmi Yâcel şunları söylüyor:

— Liseden sonra gideceğim mektep Yüksek Mühendis meslektir. Memleketimin imarı için, yurdumun iftihar edeceğimiz en yüksek şekle getirilmesi için çalışmak en büyük gayemdir. Seçeceğim kolunu ben daha ortamektep sıralarında seçtim. Bu yolda oldukça hazırlık yaptım. Yüksek tahsil bir ihtisas şubesidir ve herkese lüzumdur.

Kitap kuponu

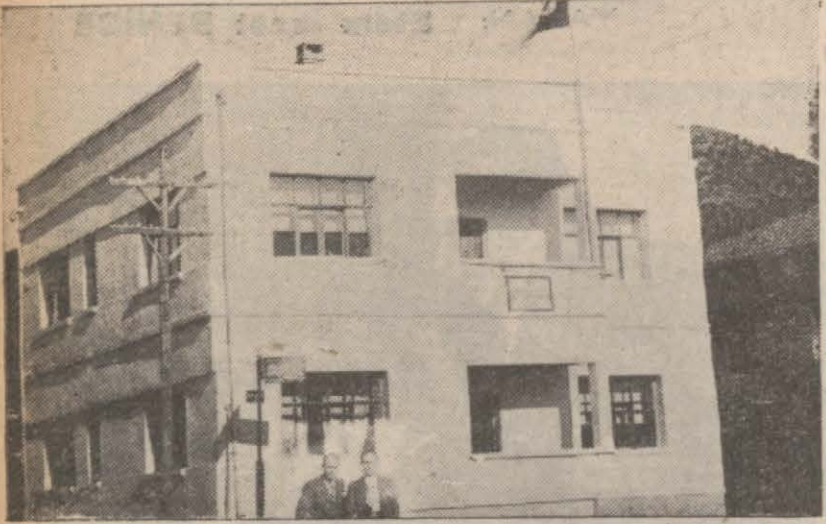
BİR CİNAYET DAVASI

No: 128

Bu kuponları kesip, biriktirenler roman gazetesinde biriktirdikçe vakit idarehanesiz gıdalarla hiç para vermeksiz kitapları alacaklardır.

[Devam edecek]

BÜTÜN MEMLEKET...

Sivrisinek Mücadelesi Lâzım!

Yalova bu sayede haşrattan kurtuldu

Yalova (Açık Söz) — Altı buçuk yıldanberi devam eden Sıtma mücadelesi sayesinde Yalova ve Karamürşele bağlı yirmi sekiz köyde sıtma, asgarî hadde indirilmiştir.

Doktor Muhittin Oğuzun sürekli ve candan çalışmaları burada sivrisineklerin köklerini hemen hemen kazımıştır. Çalışkan doktor altındaki sepetli motosikletin selesini kendisine bir mesken yapmış gibidir.

Güneşin yakıcı alevleri altında hiç yılmadan köylere koşan doktor yolun bittiği noktada motosikletini bırakarak yokuşlara tırmanmakta ve kilometrelerce galçın araziyi gaza olarak geçmekte, hastalıklarla ve hastalarla uğraşmaktadır.

Açık Söz — Demek ki sivrisinekten, uğrama ve çalışma sayesinde kurtulmak mümkünmüş. O halde bu çalışmayı memleketin her köşesine teşmil etmeliyiz.

Çimento kuyusuna düşen adam

Gemlik (Açık Söz) — Tersane taraflarında açılan çimento kuyusuna bir yolcu düşmüş ve kolu kırılmıştır.

* Burada çok güzel bir Halkevi binası yaptırılıyor. Yakında bitirecektir.

* Emekli yüzbashi Nuri, Ali Parlak, Mustafa Atalık, komisyoneu Faruk Gençler birliği idare heyetine ayrılmışlardır.

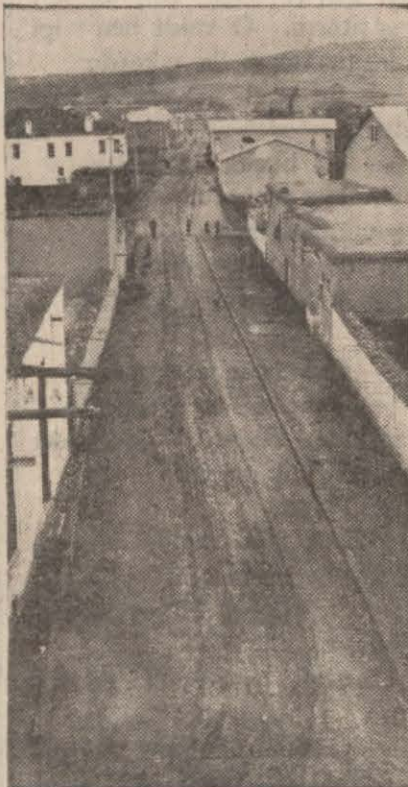
* Yoğurtçu Cemal adında birinin 25 ikadar zeytin ağacı varmış.

Emekle meşguldür. Bu caddeler hemen kâmilan ağaçlanmış. Şehirde beş büyük bahçe ve park vücutte getirilmiştir. Bunlardan çocuk bahçesiyle aile parkı çok mükemmeldir. Çocuk bahçesinde küçüklerin oynamaları için her türlü vesait mevcut olduğu gibi aile parkına da bir sahne konulmuş bulunmaktadır.

Eski memleket hastahanesi binasının ihtiyacı karşılamadığı görüldükten büyük ve modern bir sağlık yurdu kurulmuştur. 75 yataklı olan ve hasta koğuşlarıyla idare kısımları ayrı ayrı bulunan sağlık yurdu kırk beş bin lira gibi çok az bir para ile tamamlanmış ve Elâziz çok asri, muhteşem bir müesseseye daha sahip olmuştur.

Biri kapalı; diğeri açık olmak üzere iki asri stadyum ve tribünleri kurulmaktadır. Halkevi önü Cumhuriyet meydanı haline getirilmiş ve ortaya büyük önderimizin bir heykelleri dikilmiş, bir köşeye mülahakata giden yolların mesafesini gösterir bir levha asılmıştır.

Büyük enerji ve idare sahibi olan İbây Tefvik Gür ise, kasabanın imar ve tıraşına değerli emekler sarfetmiş ve bu emekler sonu bir çok yeni eserler vücutte getirmiştir.

Elâzizden bir görünüş

Ana caddeler parke döşenmiştir. Hususî muhasebe, diğer caddeleri de tanzim ve tevsi

Muhtelis bir memur tutuldu

Istanbulda çalışmış, dönüp dolaşıp Bursaya gitmiş

Istanbul Evkaf idaresinde yaptığı bir ihtilâs müteakip ortadan izini kaybeden Haydar isminde biri dün şehrimizde Kafkas pastahanesine otururken zabıtamız tarafından yakalanmıştır. Yapılan tahkikatta Haydarın İstanbuldan Karaağaca kaçtığı anlaşılmıştır. Aynı zamanda birçok hırsızlıkların da faili olduğu zannedilen Haydarın üstünde bir mektup çıkmış, bu mektupta yaptığı ihtilâsa dair kayıtlara tesadüf edilmiştir. Haydarın öteden beriden aşırı kıymetli eşyalar da elde edilmiştir.

Polisi şaşırtan hırsız

Bir sene izini kaybetti, fakat nihayet yakayı ele verdi

Bursa (Açık Söz) — Burada halkı heyecana veren, evlere giren, eşyaları karıştıran fakat paradan gayri şeylere el sürmeyen ve nihayet polisi de şaşırtarak birdenbire ortalktan sıvışmağa muvaffak olan bir hırsız bir seneberi ortadan kaybolmuştu. Tefvik ismindeki bu sabıkalı nihayet İnegölde yakalanmıştır.

İzmirde üzüm setişleri

İzmir, (Açık Söz) — Üzüm satışları, piyasa açıldığı gündüden beri iyi ve hararetili gidiyor. Amerikan üzüm rekoltesinde büyük bir azalma olduğu için İzmir üzümünün iyi satılacağı anlaşıyor. Yeni üzüm kurumu da mubayaata başlamıştır.

Fındık fiyatı yükseliyor

Trabzon, (Açık Söz) — Bor-sında fındık piyasaları yükselmış, dün 49,5 kuruşa satılan içlere bugün 50 kuruş üzerinden talepler zühur etmiş isede satıcılar bu fiyatlara yanaşmamışlardır. 23,5 kuruştan 120,000 kilo kuru tombul fındık ve 17 kuruştan 10,000 kilo yaş fındık satılmıştır.

Küçük Haberler

* Üçüncü umumî müfettiş Tahsin Uzer Hava Müdafası için mühim bir tamim neşretmiştir.

* İzmirde yeni maliye teşkilâtı Eylül başlangıcından itibaren tatbik edilecektir.

* İzmir emniyet müdürlüğüne tayin edilen Kartal kaymakamı Selâhaddin yeni vazifeye başlamıştır.

* İzmir belediyesi, İzmirde bulunan donanmamızın erkânına bir ziyafet vermiştir.

* Balıkesir orta mektep müallim kadrosunda bazı değişiklikler yapılmıştır. Müdür Fuad, Edirne muallim mektebi müdürlüğüne nakledilmiştir.

Bu düşüncelerde iken, bir aralık gözleri tekrar kamyonun şoförüne ilişti. Bereket versin araba harekete geldi de hidetle dağıldı.

Mis Vinteston yanında Kinsman olduğu halde Edmondun apartmanına girerken adeta bayılabaktı.

Polis otomobilinin şoförü kendilerini karışladı:

— Buyursunlar efendim dedi, Valkur sizleri bekliyor. Ve ikisini de salona götürdü. Burada herşey eskisi gibi yerli yerindeydi.

Lâmbaların donuk ışıkları altında parlayan gümüş takımlarına el sürülmemişti. Mis Vinteston gümüş tabaklar içindeki kurumuş ince limon dilimlerini, kamburlaşmış sandoviçleri görünce bir kere daha bayılabak gibi oldu.

Yalnız Edmondun yere yığılarken elinden düşen kadeh parçaları kaldırılmıştı.

— Amân, şu pencereleri açınız, burası biraz havallansın.

Kurultay, müzakerelerine devam ediyor Türk dilinin üstünlüğü..

Bütün ecnebi profesörler dün Güneş-Dil teorisi komisyonunda çalıştılar

Öğleden sonra profesör Hasan Reşit Tankut ve Sabahat Türkay tezlerini izah ettiler

Üçüncü Türk dili kurultayı dün de büyük Önder Atatürkün yüksek huzurlarıyla müzakerelerine devam etti.

Büyük şefimiz saat tam 14 de refakatlerinde Başbakanımız İsmet İnönü, Londra Büyükelçimiz Fethi ve dün şehrimize gelmiş olan İktisad Vekili Celâl Bayar olduğu halde localarına şeref verdiler.

Dün de bundan evvelki günlerde olduğu gibi salon baştan başa dolmuştu.

Nuri Conker celseyi açtı ve evvelki günkü celsenin zaptı okunarak kabul edildikten sonra, profesör Hasan Reşit Tankut güneş-dil teorisine göre pankronik usulü ile ve Pa-

leo-sosyolojik dil tetkikleri mevzuu etrafında hazırlanmış olduğu tezi okumak üzere kürsiye geldi.

PROFESÖR HASAN REŞİDİN TEZİ

Güneş-dil teorisinin en karakteristik izahını üzerine almış olan profesör Hasan Reşit Tankutun izah ettiği tezinin büyük mikyasta ufatılmış hulâsası okuyucularımıza sunuluyor.

Reşit Tankut, insanların ilk konuşma ihtiyacını anlattıktan sonra, on dokuzuncu asrın ikinci yarısından garpte büyük bir münakaşa mevzuunu teşkil eden dilin menşeinin o zaman hangi bakımdan tetkik edildiğini izah etti. Dedi ki:

—Klasik mektep ancak mâlûm zamanların muayyen yerlerindeki tamam vesikali dilleri tetkik eder. Klasiklere göre, bu dillerin en mükemmi Hint-Avrupa dedikleri gruptu.

Yakın vakte kadar bunun en eski kolu (Sanskrit) idi. Eti dili okununca onu da bu aileye soktular. Böylece klasikler 3200 sene evveline kadar çıkabildiler.

Klasik ekolün bilhassa ısrar ettiği lengestik umdelerden başlıcası fonetik kanunlardı. Bu kanunlar sert ve dardı. Bu kanun bir hakikat teşebbüsüne yaramakla beraber yine hakikatleri ve tahkikleri bunaltan dar ve çok titiz bir prensipe tabiidir. Bu bakımdan lengestik kanunları ilkiye ayırdılar.

Bütün bu tetkiklerin ve onların doğurduğu neticelerin sonunda ve bizim inancımıza göre hepsinin önünde ve üstünde yeni bir mektep daha tesis ettiler ki, onun dayandığı teoriye (Güneş-Dil) teorisi adını vermektedir. Bu teorisin karakteri isikletleri şunlardır: Dil menşeinin aramak yolunda antropolojiktir.

Dil inkişafı bahsinde Psikososyolojiktir. Fonetik bahsinde biyolojisi esas olarak kabul etmiştir.

Bütün zamanları ve yerleri bütün dillerle birleşik olarak

tetkik edebilmesi bakımından Güneş-Dil teorisinin fonetik kanunları da pan-kroniktir. Panseye bağlı söz ve ses unsurlarını tetkik ve onların birinci insandan itibaren kelime yapma bakımından sematik kıymetlerini tesbit eylemiş ve bu suretle nazari bir dil tipi rekonstitüe etmiştir. Her halile pan kronik olan bu teori Prehistorik başladığı ve bütün dillere şamil olduğu için şimdiye kadar üzerlerinde işlenmiş dillerin içinde bu nazari tipe tabuk eden bir dil varsa, onuda Türk dilleri grupunda aramalıdır, ki bulunmuştur.

Hasan Reşit Tankut bundan sonra Ana köklerden bazı analizler yapmıştır. Her kelimede bir Ana kök olduğu muhakkaktır. Bir ana kök bazı kelimelerde kendini gösterdiği halde, birçok kelimelerde görünmez. Reşit Tankut bunun için bazı misaller göstermiştir. Bu meydana(it-mek)sözünü ele almış, bu sözün tahlilini yaptıktan soara, (beten) sözüne geçmiştir. Çok eski Türk lehçelerinden biri olan Sümercede dahi bu kelime aynen mevcuttur. Hepsinde de dua, niyaz, iman, bağlanmak, ısrar manalarına gelir. Yalnız Yakudca Ana kök aşınmıştır.

Bu kelimelerin hepsinde mevcut olan hâkim eleman (v+b) ve kategorisidir. (v+b) köküne (v+k) elemanı ilâve edilince (kük) kelimesi meydana çıkar. Bu ilk insanların ilk defa barındıkları yerlerdir.

Hasan Reşidin tezi çok uzun olduğundan kurultay iki saat dinledikten sonra 15 dakika bir dinlenme yaptı.

Dinlenmeden sonra ikinci celsede Hasan Reşidin tezinde devam edildi ve saat 17,30 da bitti.

SEBAHAT TÜRKAYIN TEZİ

Bundan sonra Naim Onadın tezi okunması lazımdı. Fakat vakit müsait olmadıgından bunun yerine Ankara dil tarih coğrafya fakültesi talebesinden Sabahat Türkayın (Halıcarnasse) kelimesi etrafında çok alışılanı tezi okundu.

Sabahat Türkay tezinde esas olmak üzere Halıcarnasse sözünü almıştı ve bu sözün güneş-dil teorisi metodu ile bir Türkçe kelime olduğunu güzel bir ifade ile ispat ettikten sonra dedi ki:

Güneş dil teorisinin bize açtığı bu aydın ve parlak tetkik ufkunda dünyanın neresinde ve ne zaman yaşamış olursa olsun her Türk asil kelimesi bulup hüviyetini anlamak kabil oldu. Yüksek huzurunuzda okuduğum bu küçük etüt ile de Güneş-Dil teorisine göre yapılacak toponomik araştırmaların tarihe edeceği büyük hizmete işaret etmiş bulunuyoruz.

Biz, büyük Atatürkün inkişaplarının gençleri önümüzde

ve arkamızda millî şeref in-tikbalı olduğu kadar maziye de tenvir eden güneş varlığını görmekte ve feyizimizin o kaynaktan taşıdığına inanmaktayız.

Bizce ilk insanın konuştuğu Türk dili bütün insanlığın ağızda dolaştı. Şimdi de bütün dillerde yaşamaktadır.

Dünkü toplantı burada bitmiştir. Yarın saat 14 te tekrar toplanılacaktır.

SABAHKİ CELSE

Evvelki gün olduğu gibi dün öğleden evvel de muhtelif komisyonlar yine toplandılar. Bunların içinde en mühim olanı güneş-dil teorisi ve dil karşılaştırmaları komisyonu idi.

Kurultaya iştirak etmek üzere şehrimize gelen bütün ecnebi profesörler bu komisyona dahil bulunuyorlardı.

Ahmet Cevat Emre, kendi tezinin okudu. Güneş-dil teorisini amelî bir şekilde izah eden bu tezde muhtelif dil karşılaştırmalarının verdiği neticeler gösteriliyordu. Bilhassa ecnebi profesörlerinin dikkate alacakları bu tezin izahı öğleye kadar sürdü ve yarın toplantıma üzere içtima-aa son verildi.

Lûgat ve filoloji komisyonu:

Lûgat ve filoloji, terimler, gramer-sentaks ve bütçe komisyonları da toplandı.

Bütçe komisyonu, muntazam bulduğu iki senelik hesaplar hakkındaki raporunu başkanlığa vermek üzere mesaisini bitirdi.

Defin

Dünkü nüshamızda vefatını teessürle yazdığımız mühendis Süleyman Sak dün pek çok sevgi ve saygıların göz yaşları arasında Edirnekapi şehitliğine defnedilmiştir. Kederli ailesine beyanî taziyet eder ve kendisine rahmet dileriz.

YENİ NEŞRİYAT

Son mektup

Cumhuriyet refikimizin tahir müdürlerinden genç ve değerli gazeteci arkadaşımız Feridun Osman, geçen sene Cumhuriyet neşretmiş olduğu yurt hikâyelerini bir araya toplamış, "Son mektup", ismi altında neşretmiştir. Yurdun içini yurtlu ağzı ve üslûb ile anlatan bu realist hikâyeleri okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz.

Cemaziyelâhır	Ruzu	Hızır
9 (1355)		114

27 Ağustos Perşembe 1936

Vakitler	Eni	Se	Da
	Sa	Da	Sa
Güneş	10	30	5 22
İmsak	8	42	3 34
Öğle	5	24	12 16
İkindi	9	9	16
Akşam	12	00	19 51
Yatsı	1	37	20 30

Zabıta romanı: 15

Altı El Ateş

Yazan: Rufus King

— Fakat Erika ile Kinsman da gelirlerse, nasıl araştırma yaparsınız? Sizin her tarafları kurcaladığımızı görürlerse, tuhaflarına gidecek ve pek tabii olarak size sualler soracaklar.

— Biz araştırmalarımızı onlar gittikten sonra yaparız.

Mis Vinteston hizmetçi Yordan'ı Erika ile Kinsman'ı çağırmağa gönderdi. Otomobilini istedi, sonra giyinmek için dairesine çekildi.

Dördü de sokağa indikleri zaman, hattâ birbirlerine sormadan iki gruba ayrıldılar. Erika polis otomobili ile gitmek arzusunu izhar etti.

Genç kız şoför Peterbodi çavuşun yanına oturdu. Kinsman Mis Vinteston'un otomobili bini, yola çıktılar.

Mis Vinteston muhteşem tuvaleti içinde elif gibi dimdik duruyor ve göz ucile de Kinsman'ı tetkik ediyordu.

Delikanlı, bütün bu hâdiseler karşısında pek müteessir görünüyordu. Mis Vinteston:

— Okadar kendinizi üzmeyiniz yavrum, dedi, bu mesele hakikaten pek zalimane, pek sıkıntı verici bir şey. Bilhassa sizin yaşınızda bir genç için! Ben sizden daha çok seneler yaşadım. Bu sebepten zamanın herşeyi silip götürdüğünü bilirim.

— Zaman herşeyi tedavi eder, de demek istiyecaktı, fakat sustu.

Kinsman gülümsedi. Hakikaten bu çocuk son ayrılıkları günden, yani yedi seneberi hemen hiç değişmemişti.

Delikanlı dedi ki:

— Bu kırlın kadehip sesini ömrüm oldukça hep işiteceğim zannediyordum.

Polis otomobili kendilerini geçmişti. Çünkü kırmızı işaretlerin önünden durmadan geçip gidiyordu. Mis Vinteston'un şoförü ise, uzun bir otomobil kafilesinin arkasına takılıp kalmıştı. Arabanın hemen birkaç santimetre yakınında duran bir kamyon şoförünün Mis Vinteston'un elif gibi oturuşuna hayran hayran bakış, zavallı kadının büsbütün canını sıkıyordu.

— Kinsman, dedi, tabii cenazeye geleceksiniz.

— Teşekkür ederim madam. Edmond'un cenazesi ertesi gün kısa bir ayinden sonra kaldırılacaktır. Adliye doktoru nihayet otopsiyi ikmal etmiştir.

Mis Vinteston neticeyi öğrenmek istedi. Cesette siyanür izleri bulunduğunu söylediler.

Bütün bunlar şimdi ona ne kadar vahşi ve ne kadar insanlıktan uzak görünüyordu.

Bu düşüncelerde iken, bir aralık gözleri tekrar kamyonun şoförüne ilişti. Bereket versin araba harekete geldi de hidetle dağıldı.

Mis Vinteston yanında Kinsman olduğu halde Edmondun apartmanına girerken adeta bayılabaktı.

Polis otomobilinin şoförü kendilerini karışladı:

— Buyursunlar efendim dedi, Valkur sizleri bekliyor. Ve ikisini de salona götürdü. Burada herşey eskisi gibi yerli yerindeydi.

Lâmbaların donuk ışıkları altında parlayan gümüş takımlarına el sürülmemişti. Mis Vinteston gümüş tabaklar içindeki kurumuş ince limon dilimlerini, kamburlaşmış sando-

viçleri görünce bir kere daha bayılabak gibi oldu.

Yalnız Edmondun yere yığılarken elinden düşen kadeh parçaları kaldırılmıştı.

— Amân, şu pencereleri açınız, burası biraz havallansın.

kikati o cepheden yürütebilir-di.

Valkur bu meselenin anlaşılma taraflarını da izah etti: Paje'nin öldürmekte bir menfaati yoktu.

Halbuki Mis Aş ve Filip'in Edmondun ölümünden menfaati olabilmirdi. Çünkü o ölürse, vasiyetname mucibince müteveffaya verilmesi lazım gelen milyonlar diğer varisler arasında taksim edileceğine göre, onların da bundan istifade etmesi tabiidir.

Mis Vinteston birden ayağa kalktı:

— Ben, dedi, Filipin üzerinde bir zerre şüphe toplanmasına tahammül edemem.

Yani Mis Aş olsun, Paje olsun cinayete itham edilirlerse, umurunda değil demek istiyordu. Fakat Filip için böyle bir ithamı asla kabul edemiyordu.

Valkur sükunetle cevap verdi:

— Madam, benmeniz burada herkesin bildiği hâdiselerin

bir hulâsasını yaptım. Fakat bir intihar karşısında olmadığımızda herkesin kanaati var değil mi?

Kinsman sordu:

— Pekî, bir intihar olmadığına neden bu kadar kanaat hasıl ediyorsunuz? Edmond'un yarım kalmış bardağına kimlerin yaklaştığını bildiğinizi söylüyorsunuz. Bunlar da Paje ile Mis Aş ve Filip değil mi? Niçin şüphelerinizi bizzat Edmond üzerinde de toplamıyorsunuz?

Mis Vinteston bir şeyler söyleyecekti. Fakat Valkur gözünün bir bakışı ile mâni oldu. Edmond'un intihar etmek niyetinde olmadığını, bilakis katlin ismini polise vermek niyetinde bulunduğunu ikisi de pekâlâ biliyorlardı.

Valkur cevap verdi:

— Biz intihardan ziyade cinayete kaniiz Mösöy Kinsman, dedi, çünkü ne apartmanın içinde,

BORSA - PİYASA

26/8/936

Paralar	Alış	Satış
Sterlin	629.00	635.00
Dolar	123.	126.
Frank	163.	167.50
Lire	190.	196.
Belçika Frangı	80.	84.
Drahm	21.	23.
İsviçre Frangı	810.	820.
Leva	22.	25.
Florin	82.	84.
Kron Çek	84.	92.
Şilin Avusturya	22.	24.
Pezeta	14.	16.
Mark	28.	30.
Zloti	21.	23.
Pengo	22.	24.
Ley	13.	16.
Dinar	49.	53.
Yen	32.	34.
Kron	31.	33.
Altın	960.	961.
Banknot	242.	243.

Çekler	Kapanış
Londra	635.50
Nevyork	0,79125
Paris	12.35
Milano	10.694
Brüksel	4,6942
Atina	83.795
Cenevre	2,4320
Sofya	63,79
Amsterdam	1,1675
Prag	19,1765
Viyana	4,1925
Madrid	6,4184
Berlin	1,97
Varşova	4,2225
Budapeşte	4,2525
Bükreş	107,1050
Belgrad	34,6125
Yokohama	2,6943
Moskova	24,9365
Stokholm	3,055

İstikrazlar	Kapanış
Türk Borcu I	Peşin
" " I	Vadeli
" " II	Peşin
" " II	Vadeli
Ergani	—
Sivas Erzurum	—
" " II	—
İstikrazı dahil	—
Esham	—
Merkez Bankası	80.—
Tahvilât	Kapanış
Anadolu Peşin	I —
" " Vadeli	I 44,80
" " Peşin	II —
" " Vadeli	II 46,80
" müssesil	—

İstanbul Üçüncü İcra Memurluğundan: Mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen ve tamamına yemini ehliyak tarafından beşbin beşyüz lira kıymet takdir olunan Balatta Hızırcaş mahallesinin Tahtamirane ve Kör oğlu meyhanesi sokağında eski 2-153-155 yeni 4-149-151 numaralı murakkam ve birisinin üstünde odaları bulunan maa mahzen ve bahçeyi muhtevi şerhethane gediğinden üç dükkânın 17280 hisse itibarile 4117 hissesi açık arttırmaya konmuş olup 28-9-936 tarihine müsadir pazartesi günü saat on dörtten on altıya kadar dairemizde birinci açık arttırma işi ve arttırma bedeli takdir olunan kıymete nazaran satışa çıkarılan hisseye müsip kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulduğu surette mezkûr gayrimenkul hissesi alıcısı üstünde bırakılacaktır. Aksi halde son arttırmanın tahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün müddetle temdit olunarak 13-10-36 tarihine tesadüf eden salı günü keza dairemizde yapılacak olan ikinci arttırmasında dahi arttırma bedeli yine mezkûr hisseye isabet eden kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde satış 2280 numaralı kanun hükmüne tevfiğin geri bırakılacaktır.

Arttırmaya iştirak etmek isteyenler mezkûr gayrimenkulün kıymeti muhaddenin % 7,5 nisbetinde pey akçası veya ulusu bir bankanın teminat mektubunu vermeleri icap eder. Hakları tapu sicilleri ile sabit olmaları ipotekli alacaklılarla diğer alacaklıların ve itiraf hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün zarfında evrakı müsbetlerle birlikte dairemize bildirmeleri lazımdır. Aksi surette hakları tapu sicilleri ile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından haric kalmışlardır. Mezkûr gayrimenkulün nefisinden doğan ve satış nihayetine kadar teraküm edecek olan vergi, vakif icaresi, tanzifiye ve tenviriye rüsumu ve resmi delâilüne satış bedelinin istifa olunacağı ve Evkafa ait yirmi senelik taviz bedeli ise müşteriyi ait bulunduğu ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 5-9-36 tarihinden sonra herkesin görebilmesi için dairemizde açık ve asıl bulundurulacak arttırma şartnamesini ve 936/1479 No. dosyası mevut mahall mezkûr evsaf mesaha ve sairesini gösterir vaziyet ve takdir kıymet raporunu görüp anlayabilecekleri ilân olunur.

İstanbul Belediyesi ilânları

Bir metrosunun muhammen kıymeti	Sahası M. murabba	Muvakkat teminatı
Fatih yangın yerinde Iskenderpaşa mahallesinin del la odaları sokağında 128 inci adada 375 santim yüzlü arsa	91,34	8 20,56
Karagümrük yangın yerinde Kahireiatik Alipaşa mahallesinde 35 inci adada yüzölçü arsa	25,97	1,50 2,93
Aksaray yangın yerinde mi-mar Kemalettin mahallesinin kosga caddesi sokağında 13 üncü adada yüzölçü arsa	44,10	3,50 11,58

Yukarıda semti sahası ve bir metrosunun muhammen kıymeti ve teminatları yazılı olan arsalar satılmak üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar hızarlarında gösterilen muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 28 ağustos 936 cuma günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdır. (B.) (343)

Senelik muhammen kirası 50 lira olan Küçükpazar da Hoca Hayrettin mahallesinin Ayazmakapı sokağında kâğır 67 numaralı dükkân teslim tarihinden itibaren 937 veya 938—939 seneleri mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar 375 kuruşluk muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 28 ağustos 936 cuma günü saat 14 de daimi encümende bulunmalıdır. (B.) (340)

Belediye tahsil şubeleri için lâzım olan 50 tane yazı masası 50 tane koltuk ve 50 tane de sandalye açık eksiltmeye konulmuştur. Yazı masasının beherine 17 lira 25 kuruş, koltuğun beherine 7 lira 25 kuruş sandalyanın beherine 2 lira 85 kuruş fiyat tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar kanunun tayin ettiği vesika ve 103 liralık muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 28 ağustos 936 cuma günü saat 14 te daimi encümende bulunmalıdır. (I.) (338)

Pendik Bakteriyoloji Enstitüsü

Direktörlüğünden:

Muvakkat teminat Miktarı Lira. K.	Tahmini kıymet kilosu Lira K.	Nevi
337 50	4500 00	200,000 Saman
60 00	800 00	20,000 Kuruot
95 00	1260 00	7,000 Koyun(200)baş
135 00	1800 00	12,000 Dana (200) baş
36 00	480 00	4,000 Keçi (1000)baş

Pendik Bakteriyolojihanesi baytarisi ihtiyacı için yukarıda eins ve miktarlarıyla kıymetleri gösterilen Saman, Kuruot, Dana ve Keçi şartnameleri mucebince 7 Eylül 1936 Pazartesi günü saat 13 te yüksek mektepler muhasebeciliğinde müteşekkil mübayaat komisyonunda açık eksiltme ile ihaleleri yapılacaktır. Şartnamelerini görmek isteyenler her gün İstanbulda yüksek mektepler muhasebeciliğine ve eksiltmeye girmek isteyenler yukarıda gösterilen gün ve saatte teminatlarını mezkûr muhasebecilik veznesine yatıracaklardır. Kendi nam ve hesabına eksiltmeye girecekler 1936 yılı Ticaret Odası vesikasını ve şirketler namına eksiltmeye girecekler idare merkezinin bulunduğu yer mahkemesinden veya kayıtlı bulunduğu Ticaret Odasından veya sair resmi bir makamdaki şirketin sicilile kayıtlı ve halen faaliyette olduğuna dair bir vesika ile şirketin vekili olduğunu gösterir serkâfieri veya noterlikten musaddak vesikâtnameleriyle birlikte komisyonla gelmeleri. (582)

M. M. Vekâletinden:

1 — Bu sene Ankara nakli mukarrer olan Harbiye Okulu İngilizce ve Fransızca, Almanca öğretmenliklerine yüksek okullarda öğretmenlik yapmak salâhiyetini ve vesaikini ve bilgilerini taşıyan iki İngilizce, bir Almanca, üç Fransızca öğretmeni alınacaktır.

2 — Bu öğretmenliklerin ücreti ders saati başına 4 ilâ 5 liradır.

3 — Ehliyeti haiz olan isteklilerin diploma ve bon-servis ve nüfus kâğıdı, askerlik vesikası, üçer fotoğrafı ve bulundukları memuriyetleri gösterir hâl tercümesi ve bir istida ile Ankarada M. M. Vekâletine, İstanbulda Pangaltıda Harbiye Okulu K. müracaatları ve sarîh adres yazmaları lazımdır. Müracaatlar en geç 20- Eylül 936 ya kadar yapılacaktır. (232) (655)

Posta, Telgraf ve Telefon fabrikası Müdürlüğünden:

Deveboynu ve Kruvazman demiri ve benzerleri eşyanın ambalajlarında kullanılmak üzere 1385 adet çam tahtasıye 335 adet pınar açık eksiltme ile satın alınacaktır. Muhammen bedeli 1225,25 liradır.

Eksiltme 7 Eylül 1936 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat on altıdadır. İsteklilerin şartnameyi görmek için her gün eksiltmeye girmek için de eksiltme günü muayyen saatten evvel 92 liradan ibaret muvakkat teminatlarını vezneye yatırmak suretiyle fabrikada müteşekkil komisyonla müracaatları. (555)

Okuyunuz!

Kapakları 70 şer kuruşa satın alınacak bir roman

Can Kurtaran Adam!

Fiyatı: Her forması 35 şer kuruş
Şimdiye kadar neşredilmemiş bir eser. 1, 2, 3, 4, 5, 6 ncı for-malara mukabil 12 forma meccanen roman verecek.

Bekleyiniz!

İstanbulda Kader matbaasında basılacak.
Yazan: Osman Taşkınbaş

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Tamamına yemini ehli vukuf tarafından 73978 lira kıymet takdir olunan Beyoğlunda Bedrettin mahallesinde eski Kible yeni Yaşmakşıyan caddesinde eski 42,44 yeni 59 ilâ 71 numaralı murakkam ve altında altı bap mağazayı müstemil (59, 61, 63, 67, 69, 71 numaralı dükkânlara isabet edip (61, 63 numaralı dükkânlar bir dükkân olarak kullanılmaktadır) Bir bap 65 numaralı apartman: hududu: bir tarafı Ümmü Gülsüm ve hissedarının hane ve bahçesi bir tarafı Madam Elbidanın hissesinin bahçesi, bir tarafı Kible sokağı ile Madam Elbidanın hissesi bir tarafı kezalik Kible sokağı ve cephesi Yaşmakşıyan cadesine mahduttur.

EVSAFI: Altı kat bir de bodurum katı vardır. Birinci daire bir antre üzerine zemini kirmızı çini demir soba ocak mermer plak ve tezgâh dolaplı matbah bir hol ve bir koridor üzerine ikisi iç içe yedi oda zemini karasimen iki halâ zemini mermer cüdarı foyans, musluk, banyo ve termosfonlu banyosu vardır. İkinci Daire: Altı odalı olup bir numaralı dairenin ayındır. Üçüncü Daire: İkinci dairenin ayındır. Dördüncü Daire: Bir hol beş oda bir halâ birinci dairedeki matbah gibi bir matbah ve banyosu vardır. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 numaralı daireler iki numaralı dairenin ayındır. Altıncı kat: Zemini kirmızı çini ve kismen tahta döşeli koridor üzerine her daireye mahsus birer oda, çini zemini ütü odası, sabit kazan, ikisinde ikiler ve birinde bir mermer tekneyi havi üç çamaşırık, zemin asfalt döşeli üstü kapalı üç tarasa, üç helâ mevcut olup çamaşırıkta bir tanesi tahta bölme ile iki oda bir mutfak bir helâdan ibaret dairedir. Bu katın üstünde zemini kirmızı çini tarasa mevcuttur. Tarasanın su botonları vardır. Bodrum kat: Zemini tamamen çimento döşeli olup koridor üzerinde her daireye mahsus birer kömürlük ve bir de motor dairesi vardır. Bina tam kâğır cephesi Triyeste taşı ve işlemelidir. Terkosu, havazası, elektrik tesisatı vardır. Tahta kısımları yağlı boya merdivenler ve sahanlıklar mermerdir. Heyeti umumiyesi aynı bir haldedir. Balkon ve çıkmaları vardır. Cephe pencereler pancörlüdür. Umumi mesahası 481 metre murabbandan ibaret olup 28 metre murabba aydınlık mahall olan Kırzade namile maruf apartmanın tamamı açık arttırmaya vaziedilmiş olduğundan 1/10/936 tarihine müsadir perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhammeninin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde müstterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttırmanın tahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün müddetle temdit edilerek 16-10-936 tarihine müsadir cuma günü saat 14 den 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında arttırma bedeli kıymeti muhammeninin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde satış 2280 numaralı kanun hükmüne tevfiğin geri bırakılır. Satış peşinidir. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin kıymeti muhammeninin yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçası veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lazımdır. Hakları tapu sicilli ile sabit olmayan ipotekli alacaklarda diğer alâkâdaranın

İstanbul Üçüncü İcra Memurluğundan:

Galata Ömerabit han ikinci kat numara 16 da İbrahim Said'e:

Beyoğlu Birinci Sulh Hukuk mahkemesinin 35/1120 numaralı ilâm ile İstanbul Belediyesiyesine ait olup tahliyesine hükmedilen Sütlücedeki bağır-sak fabrika ve müstemilâtının tahliye ve mucire teslimi ile 500 kuruş ücreti vekâlet ve 670 kuruş masarifi muhakemenin tahsiline dair tarafınıza tebliğ edilmek üzere gönderilen 35/2660 numaralı icra bilâ tebliğ iade edilmekle bir ay müddetle ilânın tebliğat ifasına karar verilmiştir. İlân tarihinden itibaren bir ay zarfında mecuru tahliye etmeniz ve hükümlölan meblâğı ödememiz veya ait olduğu makamdan tehiri icra ve iadei muhakeme kararı getirtilmeniz lazımdır. Aksi takdirde tahliye için zor istimal edileceği ve bu müddet zarfında ve borcu ödemediğiniz ve mal beyanında bulunmadığınız takdirde hapis ile tazyik oldnacağınız ilân olunur. (25082)

İstanbul Levazım Amirliği satılma

Komisyonu ilânları

Beş bin liralık arpa ver-megi taahhüt eden müte-alihut nam ve hesabına 120772 kilo arpa 28 Ağustos 936 Cuma günü saat 15 de Tophanede Satılma Komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin-bedeli 5434 lira 74 kuruştur. İlk teminatı 407 lira 61 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonla görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyonla gelmeleri. *97* *593*

Maltepe Askeri Lisesinde eskiye ayrılan 514 çift dahil ve 785 çift harici fotin ile 75 çift erat kundurası 28-8-936 16 da Tophanede Satılma Komisyonunda pazarlıkla satılacaktır. Tahmin bedeli 167 lira 13 kuruştur. Teminatı 25 lira 7 kuruştur. Fotinler lisede görülebilir. İsteklilerin ihale saatinde Tophanede komisyonla bulunmaları. *96* *592*

İdareleri İstanbul Levazım Amirliğine bağlı müessesat için 200 ton yulaf veya arpanın kapalı zarfına istekli çıkmadığından 2 Eylül 936 Çarşamba günü saat 14 de Tophanede Satılma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli 9000 liradır. İlk teminatı 675 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonla görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile belli saatte komisyonla gelmeleri. (102) (714)

Eşya ve teçhizat anbarı için 2000 kilo naftalin 2 Eylül 936 Çarşamba günü saat 14,30 da Tophanede satılma komisyonunda pazarlık ile alınacaktır. İşbu naftalin ihale günü teslim şartile alınacağından isteklilerin belli saatte komisyonla gelmeleri (103) (714)

ve itiraf hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbetlerle birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet yirmi gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lazımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilli ile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından haric kalmışlardır. Müterakim vergi tenviriye tanzifiyesinden mütevellit belediye rüsumu ve vakif icaresi ve 20 senelik evkaf tazifi bedeli müşteriyi aittir. Daha fazla malûmat almak isteyenler ilân tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairemide açık bulundurulacak arttırma şartnamesi ile 34/3459 numaralı dosyaya müracaatla mezkûr dosyada mevcut vesai-iki görebilecekleri ilân olunur. (934-3959)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satılma Komisyonu ilânları

Mütercim Aranıyor Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Almancadan Türkçeye, Türkçeden Almancaya tercüme mektedir bir mütercim alınacaktır. Almanca ile beraber Fransızca mütercimliğini de yapanlar tercih olunacaktır. İsteklilerin en çok ağustos nihayetine kadar istida ve vesikalariyle umum müdürlüğe müracaatları. (303)

Doktor Alınacaktır Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Biri Dahiliye mütehassısı ve biri Operatör olmak üzere üç doktor alınacaktır. İş görecekları yerleri ve çalışma şartlarını öğrenmek üzere istida ve vesikalariyle birlikte bizzat veya bilvasıta sıhhat şubesi müdürlüğüne müracaatları. (304)

Kırıkkalede yapılacak inşaat

Keşif bedeli 136032 lira 86 kuruş olan yukarıda yazılı inşaat Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü satılma komisyonunca 9 Eylül 936 tarihinde Çarşamba günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir.

Şartname altı lira 81 kuruş mukabilinde Komisyonla dan verilir Taliplerin muvakkat teminat olan 8051 lir-65 kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar Komisyonla vermeleri ve kendilerinin 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerinde yazılı vesai-ki muayyen gün ve saatte Komisyonla müracaatları. (503)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi ilânları

Muhammen bedeli 1112 lira 50 kuruş olan muhtelif şekil ve ebatta 3670 adet lamba makinesi 3-9-936 Perşembe günü saat 10 da Haydarpaşada gar binası dahilinde 1 inci işletme komisyonu tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin 8344 kuruş muvakkat teminat vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesai-ki birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyonla müracaatları lazımdır. Bu işe ait şartnameler komisyonla parasız olarak dağıtılmaktadır. (525)

Haydarpaşa liman ve rıhtım arazisi dahilinde 4 No. lu tahta anbardan mürez 2,5X4 e'adında bir odanın aylık kira bedeli 13 liradır. Muvakkat teminat 11 lira 70 kuruş olup bir sene müddetle ve pazarlıkla kiraya verilecektir.

Pazarlık 31-8-936 Pazartesi günü saat 10 da Haydarpaşada gar binası dahilinde 1 inci işletme komisyonunda yapılacaktır.

Pazarlığa iştirak etmek isteyenler muvakkat teminatları ile ve kanunun tayin ettiği vesai-ki aynı gün saat 10 na kadar komisyonla müracaatları lazımdır. Bu işe ait şartnameler komisyonla gösterilecektir. (720)

Askerî Müze Direktörlüğünden:

Askerî Müze Cumartesi öğleden sonra ve Pazar günleri sabahdan akşama kadar açıktır. 10 kuruşa girilir. Cedderimizin silâhlarını ve 13 asırdanberi muharebe ettiğimiz milletlerden alınan silâhlar ve eşyaları bir harp yadigarı olarak burada göreceksiniz. (238) (717)

Sihhî Müesseseler arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Heybeli sanatoryumu 1936 mali yılı ihtiyacı olan 81 kalem ilâç açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme Çalaloğlunda Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonunda 9 Eylül 1936 günü saat 14,30 da yapılacaktır.

2 — Tahmini fiat 712 lira 56 kuruş olup muvakkat garanti 53 lira 45 kuruştur.

3 — İstekliler şartnameyi ve ilâç listelerini hergün komisyonla görebilirler.

4 — İstekliler cari seneye ait Ticaret Odası vesika-siyle 249 sayılı kanunda yazılı belgeler bu işe yeter muvakkat teminat makbuziyle veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyonla gelmeleri (693)

İstanbul Dördüncü İcra memurluğundan: Bir borçtan paraya mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen 1 adet traktör makina, orak biçer makina, pulluk (Hurda halindeki alâtı ziraiye) ve (19) demet kamış 1/9/936 salı günü saat (10) dan itibaren Silivrikapı haricinde Seyyit Nizam mahallesinde Yanko Çorbacı çiftliğinde satılacağından isteklilerin bu yerde hazır bulunacak memuruna müracaat etmeleri ilân olunur. (25180)

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan: Mahcuz olup paraya çevrilmesine karar ve-

rilen ev eşyası 2/9/36 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat 9,30 dan itibaren Topkapıda Arpaemin mahallesinin Topkapı yokuşunda 22 No. lu hanede paraya çevrileceğinden talip olanların mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

İstanbul Altıncı İcra Memurluğundan: Bir alacağın temini için hapis altına alınan ev eşyası Beyoğlunda Firuz ağa Kantarcıçıkmazi Nafizbey apartmanı önünde 1-9-36 salı günü saat 9,30 da mezkûr mahalde açık arttırma suretile satılacağı ilân olunur.

Her pakette bir kupon, her 50, 100, 150, 200 kupona inhisar mamulâtından
LİKÖR, ŞARAP, KANYAK, LÜKS SİGARA AV MALZEMESİ

Avr.ca: Hediyelerle beraber alacağınız kur'a numaralarile yılbaşında çekilecek
BÜYÜK YENİCE PİYANGOSUNDA Fordor Tüning 1936 modeli zarif bir Ford oto-
mobili veya bunun yerine bir Ford kamyonu veya Ford traktörü 230 liralık BLAV-
PUNKT RADYOLARI, REVUE SAATLERİ, İçki Servisleri, Sofra Takımları v.s...

KUMBARA

BİRE
1000
VEREN
TARLADIR

Betonarme Köprü İnşaatı Eksiltme İlânı

Nafia Vekâleti Şose ve Köprüler Reisliğinden:

İstekli çıkmadığından dolayı ihalesi yapılamamış olan Muğla Vilâyetinde Muğla—Köyceğiz yolu üzerinde (25.000) lira keşif bedelli Namnam betonarme inşaatının değiştirilen yeni şartname-lerine göre kapalı zarf usulile eksiltmesi 2-9-1936 Çarşamba günü saat 16 da Nafia Vekâleti Şose ve Köprüler Reisliği eksiltme komisyonu odasında yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (125) kuruş mukabilinde Şose ve Köprüler Reisliğinden alınabileceği gibi isteyenler bu şartnamları Muğla Nafia Müdürlüğüne müracaat ederek görebilirler.

Muvakkat teminat (1875) liradır. Eksiltmeye girmek isteyenlerin Resmî gazetenin 3297 sayılı nushasında çıkan talimatnameye tev-
fikan müteahhittik ehliyet vesikaatı haiz olmaları lâzımdır.

Teklif mektuplarının 2-9-1936 Çarşamba günü saat 15 e ka-
dar Ankara'da Şose ve Köprüler Reisliğine verilmesi lâzımdır.
(376) (294)

P. T. T. Fabrikası Müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı için imâl olunacak Deveboynu, Kruvazman ve kaim demirleri için muhtelif nevide demir ve şartnamesinde yazılı sair eşya açık eksiltme yoluyla satın alınacaktır. Eksiltme 7 Eylül 1936 tarihine rastlayan Pazartesi saat on beştedir. İstekli-lerin şartnameyi görmek için her gün eksiltmeye iştirak için de eksiltme günü müvayyen saatten evvel 2318, 24 lira mübahimden bedelin % 7,5 gu olan 174 liradan ibaret muvakkat teminatları vezneye yatırmak suretiyle komisyona müracaatları. (556)

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde (2 den 6) ya İstanbul Divanyolu (104) yeni numaralı hususi ka-
binesinde hastalara bakar.

Salı cumartesi sabah (9/12 1-2 saatleri hakiki fukaraya mah-
sustur. Herkesin haline göre muamele olunur.

Yazlık telefon Kantilli 38
Beylerbeyi 48

Üsküdar İkinci Sulh Hukuk Mahkemesinden:

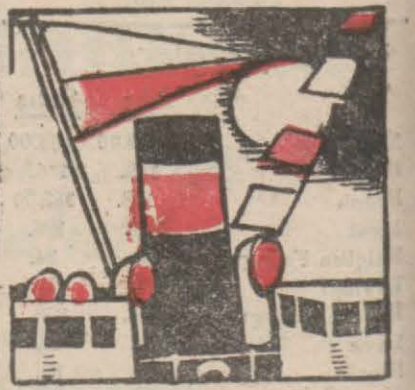
Üsküdar'da Keleşdede mahalle-
sinde gün doğdu caddesinde 63
No. lu dükkânda kömürcülükle
müşteğil iken vefat eden ve te-
rekkesine mahkememizce vaziyet
edilen Ali Köçe oğlu Dervişden
alacak ve borç iddiasında bulu-
nanların bir ay ve veraset iddi-
asında bulunanların da üç ay
zarfında vesaik ve senedat ka-
nuniyeleriyle birlikte Üsküdar
ikinci Sulh hukuk hakimliğine
müracaat eylemeleri ve aksi hal-
de kanunu medeninin mevaddı
mahsusası ahkâmı tatbik oluna-
cağı ilân olunur.

Zührevi ve cilt hastalıkları

Dr. Hayri Ömer

Öğleden sonra Beyoğlu
Ağacami karşısında No. 313
Tel. 43586

MEVSİMİN SON MEHTABINI
GALATASARAYLILARLA
BERABER GEÇİRİNİZ ! ..

Boğaziçi ve Adalarda efsanevi bir gece 5 Eylül Cumartesi

Galatasaraylıların mehtab gezintisi bu sene tertib edilen
vapur gezintilerinin en mükemmeli olacaktır.

»Akay, idaresi tenezzüh için büyük vapurlarından birini tahsis
etmiştir Vapur tenezzüh günü tam saat 19 da Köprü'nün Adalar
iskelesinden kalkarak Kadıköy iskelesine uğrayacak, sonra
Bebek ve Tarabya önlerine hareket edecek, bilâhâfe Moda
yolile Adalara kadar gittikten sonra Köprüye dönecektir.

Mükemmel caz, zengin büfe, çok hoş gidecek bir eğlence programı

Mübalâgalı sözler ve rakam-
lar hoş görünebilir, ancak

mukayese terazisini elden
bırakmamalıdır

KREM PERTEV

İçin buna lüzum yoktur. O
şöhretine daima sadık kalmış
ve iyi bir kremden beklenen
fevade daima müspet
cevab vermiştir.

Zayı — 9 Nisan 936 gün-
lemesinde Kaleli askeri lisesin-
den aldığım 268 No. lu vesikayı
zayı ettiğimden yenisini alacağım-
dan eskisinin hükmü kalmamıştır.
Yüce Ülkü lisesinde No. 430
Cemalettin

Mobilyanız için

Beyoğlu Kabristan sokağında

BAYAS ve PSALTİ

Mefruşat ticarethanesini ziyaret
etmeniz menfaatiniz icabıdır.

Telefon: 41424

Zayı — Fen fakültesinden

aldığım hüviyet varakasını zayı
ettim. Yenisini alacağımdan es-
kisinin hükmü yoktur.

Fen fakültesi

F. K. T. No. 1679

Sabri

Üsküdar ikinci sulh hukuk
mahkemesinden: Çengelköyünde
Alzambak sokağında 1 No. lu
Zehranın köşkünde sakin iken
berayı ziyaret gittiği izmitte
Hikmetiye köyünde vefat eden
ve buradaki terakesine mahke-
memizce vaziyet edilmiş bulunan
Salih kızı Bergüzardan alacak
ve borç iddiasında bulunanların
bir ay ve veraset iddiasında bu-
lunanların üç ay zarfında vesa-
ik ve senedat kanuniyeleriyle bir-
likte Üsküdar ikinci sulh hukuk
hakimliğine müracaat eylemeleri
ve aksi takdirde kanunu mede-
ninin mevaddı mahsusası tatbik
olunacağı ilân olunur.

Zayı — Deniz yolları ida-
resinden 14 numaralı cüzdanım-
la almakta olduğum tatbik mü-
hürümü zayı ettim. Hükmü
yoktur.

Sabık İdarei Mahsusa mühimme
müdürü Halil zevcesi vekili
Sündüs

Zayı — Davutpaşa Ortamek-
tebinden 1932 senesinde aldığım
tasdiknameyi zayı ettim. Yenisini
çıkaracağımdan eskisinin hük-
mü yoktur.

Celal

İstiklâl Lisesi

Direktörlüğünden :

- 1 — İlk, orta ve Lise kısımları için Kız ve Erkek, yatılı ve ya-
tısız talebe kaydına başlanmıştır.
- 2 — Kayıt için hergün saat 10 dan 16 ya kadar okula müracaat
edilebilir.
- 3 — Bu yıl ancak mezun olan veya tasdikname ile ayrılan tale-
benin yerine az miktarda yeni talebe alınacaktır. Okula girmek isti-
yenler bir an evvel müracaatları tavsiye olunur.
- 4 — Eylülün on beşine kadar kaydını yenilemeyen eski talebe-
nin müracaatları kabul edilmeyecektir.
- 5 — İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir.

Şehzadebaşı, polis karakolu arkasında. Telefon : 22534

Bergama Belediyesinden:

Her sene açılması mutlak olan Bergama hayvan panayırı bu
sene de 14-9-936 da açılacağı ve umumun istirahatının müemmen
bulunduğu ilân olunur. (505)

NEDEN BAZI SINEMA ARTİSTLERİ

HAFTADA

100.000 FRANK KAZANIYOR

**Meşhur bir sinemacı :
Bugün Holivud'da
yalnız klâsik güzellik
kifayet etmiyor.**

diyor ve ilâve ediyor: "Zamanımızda
sinema stüdyolarında klâsik güzellik
günde 8 dolar ve zekâ 100 dolar kıy-
mettedir. Güzel yüzler ise, zekâdan
ve gençleşmiş bir tenden daha fazla
1000 dolar kıymetindedir.

Sinema sanatçılarının yakıcı ve kuv-
vetli projeksiyonları altında çalışırken
onların yüzlerini çabuk soldurarak
sertleştirilen ve buruşturan bu projek-
törlerdir. Birçok yıldızlar, yüzlerini
düzeltmek ve güzelleştirmek için gü-
zellik müesseselerinde bütün servet-
lerini feda ediyorlardı. Fakat, bugün..
Her yıldız, kendi kendine tevessül e-
deceği basit bir tedbir sayesinde cilt-
lerinin teravetini vikaye edebilirler.

İstanbul Defterdarlığından:

Keşif bedeli 2991 lira 75 kuruştan ibaret bulunan Hegbeli
Adada Deniz Harp Okulu müstemilatından Gemicî kaynağı, Set
ve Kışla ardi sokaklarında Hazineye ait evlerin keşif ve şeraiti
dairesinde onarılması açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin, keşif
ve şartnamlarını görmek isteyenlerin en az bin liralık bu işe benzer
işyaptıklarına dair Nafia Müdürlüğünden almış oldukları Müteah-
hittik ve Ticaret odası vesikaları ve 225 liralık muvakkat teminat
akçeleriyle 7-9-936 Pazartesi günü saat on dörtte Defterdarlık bir-
nasında toplanan komisyona müracaatları. (M.) (625)

Sabibi ve Umumi neşriyatı idare eden yazı işleri müdürü
Etem İzzet Benice
Basıldığı yer: Matbaai Ebüzziya